

TEMA BROJA

IZDAVAČKA DJELATNOST SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

str. 8-9



ODLUKA O OSNIVANJU KINEZILOŠKOGA FAKULTETA U SASTAVU SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU str. 2-3

Razgovor Red. prof. art. Davor Bobić, str. 7
skladatelj i pedagog, Odsjek za instrumentalne studije Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku



„MNOGO TOGA NAUČIM OD STUDENATA U NASTAVNOM PROCESU“

OTVORENA GALERIJA KNIFER

str. 15



Fakultet agrobiotehničkih
znanosti Osijek (FAZOS) –
tradicija protkana izvrsnošću
str. 12-13



MILICA LUKIĆ –
VERA BLAŽEVIĆ
KREZIĆ,
NOVA VITA
GLAGOLITICI:
Glagoljica iz
perspektive
znanstvenih,
kulturnih i
kreativnih praksi
str. 16

7. SJEDNICA SENATA SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU U AKADEMSKOJ 2019./2020. GODINI ODRŽANA 27. SVIBNJA 2020. GODINE

Odluka o osnivanju Kineziološkog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Senat je potvrdio izbor jednog redovnog profesora u trajnom zvanju na Filozofskom fakultetu u Osijeku s 90 % radnog vremena i Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo s 10 % radnog vremena.

Prof. dr. sc. Hrvoje Lepeduš izabran je u redoviti profesor u trajnom zvanju iz znanstvenog područja prirodnih znanosti, znanstvenog polja biologija na Filozofskom fakultetu s 90 % radnog vremena i Fakultetu za dentalnu medicinu i zdravstvo s 10 % radnog vremena.

Odluka o osnivanju Kineziološkog fakulteta u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku

Odluku o osnivanju novog fakulteta i nove znanstveno-nastavne sastavnice - Kineziološkog fakulteta Osijek - Senat je donio na temelju cjelovite analize u skladu sa Strategijom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku 2011. - 2020. i na temelju Elaborata o opravdanosti osnutka i načinu ustroja Kineziološkog fakulteta. Inicijativa je prihvaćena 25.

rujna 2019. godine, a polazište su dva studija: preddiplomski sveučilišni studij Kineziologija, koji se izvodi već tri godine na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti, a u sljedećoj akademskoj godini započinje izvedba diplomskog sveučilišnog studija Kineziološka edukacija - za koju su izdane potvrde Ministarstva znanosti i obrazovanja. Također, inicijativa se temelji na programima obrazovanja odraslih: Voditelj sportsko-rekreativskih aktivnosti i Voditelj kondicijske pripreme, a u pripremi su još dva programa.

U ovoj akademskoj godini na preddiplomskom sveučilišnom studiju Kineziologija studira ukupno 169 studenata. Projekcija u sljedećih pet godina na preddiplomskom i diplomskom studiju predviđa 275 studenata na redovnom studiju i 120 na izvanrednom studiju što je ukupno 395 studenata.

Prema analizi Instituta za javne financije koju je naručio Ministarstvo znanosti i obrazovanja „Financiranje sporta u Republici Hrvatskoj s usporednim prikazom financiranja u europskoj uniji“ iznose se ukratko sljedeći podatci: „Sport se danas prepoznaje kao snažno rastuće ekonomsko područje s velikim potencijalom za kreiranje rad-

nihi mjesta u zemljama EU-a. Raspoloživi statistički podatci nekoliko europskih zemalja pokazuju da se broj poslova klasificiranih pod sportskim aktivnostima od 1980. utrostručio i da se taj trend nastavlja.“

Stručni poslovi i stručni kadrovi čine bazu europskoga sportskog tržišta rada. Upravo stoga stručnim kadrovima u sportu različita nacionalna tijela i institucije EU-a pridaju veliku pozornost. Različita tijela odlučivanja na razini EU-a donijela su veći broj dokumenata i odluka te proveli nekoliko istraživačkih projekata koji se djelomice ili u cijelosti odnose na stručne kadrove u sportu, njihov status, školovanje, zapošljavanje i na druga pitanja.

Svrishodnost osnivanja Kineziološkog fakulteta proizlazi iz činjenice da se usporedno s razvojem tehnologije, koja bitno olakšava život ljudi, do sada, nažalost, i trend znakovitog reduciranja ljudskog kretanja kod svih dobnih skupina što pogubno djeluje na zdravlje ukupne populacije. U borbi za očuvanje zdravlja u svijetu se danas radaju cijeli projekti koji pokušavaju spasiti prvenstveno djecu i mladež od kretne insuficijencije koja je zahvatila gotovo cijelu svjetsku populaciju i ozbiljno prijeti filogenetskom nasljeđu



Prof. dr. sc. Hrvoje Lepeduš

čovječanstva.

Tom izazovu može odgovoriti jedino interdisciplinarni pristup velikog broja struka i znanstvenih disciplina među kojima kineziologija sigurno zauzima posebno mjesto jer primijenjenim kineziološkim disciplinama (kineziološka edukacija, rekreacija, sport i kineziterapija) izravno utječe na zdravlje ljudi, ali i ukupnu kvalitetu života i rada u suvremenom dobu. Ustroj fakulteta iz polja kineziologije od strateške je društvene važnosti i u skladu je s Ustavnom odredbom o „poticanju i pomaganju skrbi o tjelesnoj kulturi i sportu“ te europskom preporukom Vijeća o međusektorskom promica-

nju tjelesne aktivnosti korisne za zdravlje (2013/C 354/01 od 26. studenog 2013. godine).

Kineziološki fakultet bio bi važan čimbenik za daljnji razvoj ukupne kvalitete života istočne Hrvatske u kojoj živi oko milijun stanovnika, ponajprije zbog činjenice postojanja potrebe za visokoobrazovanim djelatnicima iz područja kineziologije sporta, kineziološke edukacije, kineziološke rekreacije i kineziterapije, ali i kineziologije rada - kao novog područja primijenjene kineziologije čije strukturiranje i razvoj tek predstoji kao važna društvena zadaća.

Prema svim pokazateljima, u Elaboratu je utvrđeno da postoji opravdanost za osnivanje Kineziološkog fakulteta i da su ispunjeni kadrovski i prostorni uvjeti za početak rada Kineziološkog fakulteta. U daljnjem petogodišnjem razdoblju izrađena je projekcija potreba za nastavnicima i suradnicima, a prvim godinama izvođenja nastave svoju pomoć i suradnju ponudili su Kineziološki fakultet u Zagrebu i Kineziološki fakultet u Splitu.

Nova znanstveno-nastavna sastavnica nije samo doprinos u razvoju društvenih znanosti i polju kineziologije, već je doprinos razvoju i ustroju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Statusna promjena Sveučilišta

ODLUKA O STATUSNOJ PROMJENI SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Provedba postupka izdavanja ustanova u sastavu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu i Studentskog centra u Slavonskom Brodu, te izdavanja dislociranih studija u Slavonskom Brodu, Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i spajanje u novu ustanovu pod nazivom Sveučilište u Slavonskom Brodu Senat je 27. svibnja 2020. Odluku o statusnoj promjeni donio da je proveden postupak izdavanja Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu, Studentskog centra u dislociranih studija Učiteljskog studija i studija Ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koje je izvodio Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti u Slavonskom Brodu. Navedene ustanove i dislocirani studiji spajaju u jednu ustanovu - Sveučilište u Slavonskom Brodu.

U uvodnom dijelu Rektor Sveučilišta ukratko je upoznao članove Senata s provedbom postupka statusne promjene kronološkim slijedom: Inicijativa za statusne promje-

ne pokrenuta je prije donošenja Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu i temeljila se na Inicijativi Fakultetskog vijeća Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu od 18. svibnja 2015. godine koju je dostavio dekan profesor Ivan Samardžić te Inicijativi Upravnog vijeća Studentskog centra u Slavonskom Brodu koju je dostavio predsjednik Upravnog vijeća profesor Dražan Kozak i ravnatelj Angelo Denis Delhusa za izdavanje iz sastava Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 25. svibnja 2015. godine.

Inicijativa Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti nije vezna u statusnu promjenu, već izdavanje dislociranih studija u Slavonskom Brodu.

Uz navedenu Inicijativu Strojarski fakultet dostavio je 22. svibnja 2015. godine Elaborat o opravdanosti osnivanja Sveučilišta u Slavonskom Brodu koji je izradio trgovačko društvo Deloitte savjetodavne usluge d. o. o. na temelju ugovora s Gradom Slavonskim Brodom 24. travnja 2014. godine. U roku kojim se utvrđuju statusne promjene Hrvatski sabor donio je 25. rujna 2015. godine Zakon o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu. Zakon je objavljen 13. listopada 2015. godine u Narodnim novinama Brj 110/15, i stupio je na snagu 21. listopada 2015. godine.

U prijelaznim i završnim odredbama Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu u članku 14. određeno je da Senat donosi Odluku: „U roku od 90 dana od dana stupanja na snagu Zakona:

● Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donijet će Odluku o spajanju Studentskog centra u Slavonskom Brodu i Sveučilišta u Slavonskom Brodu.“

Ustanove iz stavka 1. ovoga članka prestaju s radom danom upisa Sveučilišta u Slavonskom Brodu u sudski registar.“

Zakonom o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu određen je rok od 90 dana za donošenje Odluke Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku. Zakon o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu stupio je na snagu 21. listopada 2015. godine i rok je bio 21. siječnja 2016.

Rektorski je zbor 25. listopada 2015. godine podnio Prijedlog za pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu. Sveučilište u Osijeku odgodilo je provedbu postupka statusnih promjena do donošenja Odluke Ustavnog suda Republike Hrvatske o pokretanju postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu.

Ustavni je sud tražio u siječnju 2016. očitovanje Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku te dopunu očitovanja na zahtjev ustavnog suda dr. sc. Mate Arlovića u veljači 2016. Sveučilište je dostavilo svoja očitovanja 25. siječnja 2016. te dopunu očitovanja 11. veljače 2016.

Iz kronološkog slijeda vidljivo je da je postupak za ocjenu ustavnosti Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu trajao više od dvije godine jer Ustavni je sud 30. siječnja 2018. godine donio Rješenje kojim se ne prihvaća pokretanje postupka za ocjenu suglasnosti s Ustavom Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu. Rješenjem Ustavnog suda utvrđeno je da nije došlo do narušavanja autonomije Sveučilišta i da je Zakon o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu na snazi. Slijedom navedenog Sveučilište u Osijeku poštovalo je Rješenje Ustavnog suda i Senat je 4. travnja 2018. godine imenovao Povjerenstvo za utvrđivanje opravdanosti provođenja statusnih promjena za utvrđivanje izdavanja Strojarskog fakulteta, Studentskog centra u Slavonskom Brodu te dislociranih studija Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Slavonskom Brodu.

Povjerenstvo u sastavu: Rektor Sveučilišta, prorektor: profesor Dražan Kozak, profesorica Sonja Vila, dekani profesor Ivan Samardžić i profesor Damir Matanović te profesor Pero Raos, redoviti profesor u trajnom zvanju Strojarskog fakulteta, i ravnatelj Studentskog centra Angelo Denis Delhusa - dostavilo je 4. srpnja 2018. godine Senatu Izvješće i Senat je donio 11. srpnja Zaključak kojim se prihvaća Izvješće uz dopunu vezanu uz realizaciju Plana upravljanja ljudskim resursima u 2018. godini i posebice raspoloživa sredstva u Državnom proračunu u 2018. godini te projekciju za 2019. godinu. Slijedom navedenog 25. rujna 2020. godine Senat je donio Zaključak kojim je utvrdio da je potrebno Ministarstvu znanosti i obrazovanja prezentirati Izvješće s financijskim pokazateljima te utvrditi raspoloživa sredstva u Državnom proračunu u 2019. godini za osječko Sveučilište. Zatim je 25. rujna 2019. godine Senat na temelju analize financijskih pokazatelja donio Zaključak o prihvaćanju analiza financijskih pokazatelja za provedbu statusnih promjena na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, koja obuhvaća financijski podatke za razdoblje od 1. 1. 2009. godine do 31. prosinca 2018. godine, a koji je dostavljen Ministarstvu znanosti i obrazovanja.

U Državnom proračunu u 2020. godini izdvojena je posebna stavka za osnivanje Sveučilišta u Slavonskom Brodu u iznosu od pet milijuna kuna. Zatim je Rektor istaknuo da je iz kratkog kronološkog slijeda vidljivo da je ocjena ustavnosti bila inicijativa naših sastavnica u donošenju Zakona o osnivanju Sveučilišta u Slavonskom Brodu. Isto tako naglasio je da je izražena snažna podrška gradskih i županijskih vlasti za osnivanje Sveučilišta u Slavonskom Brodu kao i podrška Vlade RH i Hrvatskog sabora u osiguranju sredstava u državnom proračunu.

U završnom dijelu Rektor je istaknuo nekoliko važnih činjenica: Strojarski je fakultet jedan od osnivača osječkog Sveučilišta 1975. i jedan od naših triju tehničkih fakulteta, međutim nakon 45 godina pošujemo inicijativu Strojarskog fakulteta da se izdvoji iz našeg sastava i u svojem gradu krene u novi izazov u novom Sveučilištu, a tako i Studentski centar i dislocirani studiji koji se izvode u Slavonskom Brodu. Danas možemo govoriti i o činjenici da osječko Sveučilište gubi više



od tisuću studenata i 100 zaposlenika, međutim naše Sveučilište ima 2157 zaposlenika što je 2,157 % zaposlenika.

Treba i posebno uvažiti činjenicu da ćemo na području istočne Hrvatske imati dva sveučilišta. Dva su sveučilišta u središnjoj Hrvatskoj, a pet je sveučilišta uz Jadran, od sjevera do juga. Sva nova sveučilišta u proteklih 15 godina nastala su od sveučilišta s dugom tradicijom: Rijeka - Pula, Split - Zadar i Dubrovnik, Zagreb - Sjever, a tako i Osijek - Slavonski Brod. Današnjom odlukom Senata mijenja se povijest visokog školstva na području istočne Hrvatske i u našoj regiji djelovat će dva sveučilišta - u Osijeku i u Slavonskom Brodu.

Sveučilište je pokretač razvoja, stoga vjerujem da će Sveučilište u Brodu doprinijeti razvoju Slavonskoga Broda i Brodskosavske županije kao i području istočne Hrvatske.

Razvoju najmlađeg hrvatskog sveučilišta Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku pružit će potporu i suradnju u svim segmentima sveučilišnih djelatnosti. Sveučilište u Brodu osniva se uz snažnu potporu Vlade Republike Hrvatske i za početak njegova rada osigurana su sredstva u Državnom proračunu, a svakako ulazi u projekte u području obrazovanja Savjeta za Slavoniju, Baranju i Srijem. Osnivanje Sveučilišta u Slavonskom Brodu jedna je od demografskih mjera za zaustavljanjem daljnjega iseljavanja mladih iz istočne Hrvatske. Očekujemo i da naša sveučilišta ne budu konkurentna sveučilišta, već da zajedničkim djelovanjem doprinesemo zaustavljanju iseljavanja mladih iz istočne Hrvatske, a daljnji razvoj visokog obrazovanja i znanosti na području istočne Hrvatske zasigurno je temelj održivoga gospodarskog, društvenog i kulturnog napretka.

Raznolikost sveučilišta pruža velik potencijal za uspješnu suradnju između sveučilišta koja se temelji na bolničkom procesu, različitim interesima i pozitivnim osobitostima. Riječi je zahvale Rektor uputio dekani prof. dr. sc. Ivanu Sa-

marđiću na uspješnoj suradnji u proteklom akademskom godinama sa Strojarskim fakultetom, kao i ravnatelju Studentskog centra Anđelu Denisu Delhusi te im zahvalio uspješno suradnju na ovom Sveučilištu.

Prof. dr. sc. Ivan Samardžić, dekan Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu, također je zahvalio Senatu na jednoglasno izglasanoj Odluci o statusnoj promjeni Sveučilišta u Osijeku u ime Strojarskog fakulteta u Slavonskom Brodu i Studentskog centra u Slavonskom Brodu te je zahvalio prof. dr. sc. Damiru Matanoviću, dekani Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku, vezano uz izdavanje dislociranih studija u Slavonskom Brodu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Izrazio je uvjerenje da će Sveučilište u Osijeku i Sveučilište u Slavonskom Brodu imati dobru i prijateljsku suradnju te da će osnivanjem Sveučilišta u Slavonskom Brodu Slavonija biti jača. Sveučilište u Slavonskom Brodu bit će malo sveučilište (nešto više od 2000 studenata) u odnosu na osječko, a zajedno će biti komplementarni i nadopunjavati jedni druge te uz tradicionalno održavanje prijateljskih odnosa ostvariti još bolju suradnju i rezultate.

Ustroj diplomskog sveučilišnog studija Vizualna umjetnost na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku

Na temelju prijedloga Vijeća Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku i na temelju Elaborata o studijskom programu diplomskog sveučilišnog studija Vizualna umjetnost te provedenog postupka vrjednovanja, Senat je donio Odluku o ustroju novog diplomskog sveučilišnog studija Vizualna umjetnost na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku. Senat je donio Odluku o posebnim upisnim kvotama namijenjenim Hrvatima izvan Republike Hrvatske za upis u 1. godinu preddiplomskih i diplomskih studija na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2020./2021. prikazan je u tablici koja je dio ove Odluke.

Ova Odluka stupa na snagu da-

nom donošenja i čini sastavni dio Natječaja za upis u 1. godinu preddiplomskih sveučilišnih studija, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih studija i Natječaja za upis u 1. godinu diplomskih sveučilišnih studija na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj godini 2020./2021.

Uvjeti upisa u višu godinu studija na znanstveno/umjetničko-nastavnim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku u akademskoj 2020./2021. godini

Prema prijedlozima znanstveno-nastavnih sastavnica i umjetničko/znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta u uvjetima upisa studenata preddiplomskih sveučilišnih, integriranih preddiplomskih i diplomskih sveučilišnih studija, diplomskih sveučilišnih studija te preddiplomskih stručnih studija u više godine studija na pojedinim znanstveno-nastavnim sastavnicama i umjetničko/znanstveno-nastavnoj sastavnici prema razinama studija i ECTS bodovima u akademskoj godini 2020./2021., Senat je utvrdio da je većina znanstveno/umjetničko-nastavnih sastavnica, s obzirom na epidemiološku situaciju uzrokovanu COVID-19 virusom, predložila smanjenje ECTS bodova koji su uvjet za upis u višu godinu studija kako bi se izišlo u susret studentima.

Financiranje studentskih programa u 2020. godini

Prema prijedlogu Skupštine Studentskog zbora Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i pozitivnog mišljenja, Senat je donio Odluku o raspodjeli sredstava za financiranje studentskih programa u 2020. godini u ukupnom iznosu od 538.870,00 kuna prema pregledu nositelja programa, nazivu programa i iznosima za pojedine programe. Senat je na temelju prijedloga Odbora za financijsko poslovanje i proračun izdao suglasnost prof. dr. sc. Krnoslavu Zmauču, dekani Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek, kako slijedi:

● za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava K.K.01.1.1.07. „Jačanje kapaciteta za istraživanje, razvoj i inovacije“ za projekt „Primjena inovativnih bioloških pripravaka u održivim tehnologijama biljne proizvodnje (InoBioTeh): K.K.01.1.1.07.0053 s Ministarstvom znanosti i obrazovanja, ukupne vrijednosti projekta u iznosu od 9.163.895,29 kuna, od kojih bespovratna sredstva iznose 6.574.224,25 kuna;

● za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama“ - projekt „APPLERESIST - Genetska otpornost jabuke na toplinski i sušni stres uz formiranje preporučene sortimenta za proizvodna područja kontinentalne Hrvatske“ (Referentni broj: K.K.05.1.1.02.0029), a ukupno prihvatljivi troškovi projektnog prijedloga iznose 3.486.962,71 kuna.

● za potpisivanje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Shema za jačanje primijenjenih istraživanja za mjere prilagodbe klimatskim promjenama“ - projekt „APPLERESIST - Genetska otpornost jabuke na toplinski i sušni stres uz formiranje preporučene sortimenta za proizvodna područja kontinentalne Hrvatske“ (Referentni broj: K.K.05.1.1.02.0029), a ukupno prihvatljivi troškovi projektnog prijedloga iznose 3.486.962,71 kuna.

Ova Odluka stupa na snagu da-

PREDSTAVLJAMO PROJEKTE MINISTARSTVA ZNANOSTI I OBRAZOVANJA I HRVATSKE ZAKLADE ZA ZNANOST

Projekti MZO-a u okviru programa „Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.“ i HRZZ-a u okviru programa „Uspostavni istraživački projekti“

Znanstvenoistraživačka djelatnost Sveučilišta u Osijeku odvija se kroz interne znanstvenoistraživačke projekte Sveučilišta, projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja, Hrvatske zaklade za znanost i druge znanstvenoistraživačke i stručne projekte na nacionalnoj i međunarodnoj razini koji se provode u okviru STEM područja znanosti (prirodne znanosti, tehničke znanosti, biomedicina i zdravstvo, biotehničke znanosti) te društveno-humanističkoga (DH) područja (društvene znanosti, humanističke znanosti) te interdisciplinarnoga područja znanosti.

U ovom broju Sveučilišnog glasnika predstavljamo projekte Ministarstva znanosti i obrazovanja u okviru operativnoga programa Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. iz područja istraživanja, tehnološkoga razvoja i inovacija, financiranoga sredstvima Europskoga fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga

fonda, te projekt Hrvatske zaklade za znanost, središnje institucije koja osigurava financijsku potporu temeljnim, primijenjenim i razvojnim znanstvenim istraživanjima u okviru programa „Uspostavni istraživački projekti“.

Program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020. provodi se radi povećanja tržišno orijentiranih IRI aktivnosti podupiranjem suradničkih projekata znanstvenih organizacija i diseminacije rezultata u poslovni sektor u cilju rješavanja tržišnih nedostataka nastalih zbog nedostatnog ulaganja u istraživanje i razvoj te podizanja razine visokokvalitetnih istraživačko-razvojno-inovacijskih aktivnosti u Republici Hrvatskoj.

Programom „Uspostavni istraživački projekti“ omogućena je potpora osnivanju novih istraživačkih grupa mladih znanstvenika kako bi se ubrzala uspostava samostalnih istraživačkih karijera nakon stjecanja doktorata

Lončarića (Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek u suradnji s partnerskim institucijama: Prehrambeno-tehničkim fakultetom Osijek i Odjelom za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku) i uspostavi istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost „Metode za 3D rekonstrukciju i analizu kroničnih rana“ voditelja doc. dr. sc. Damira Filka (Fakultet elektrotehnike, računarstva i informacijskih tehnologija Osijek).

FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, RAČUNARSTVA I INFORMACIJSKIH TEHNOLOGIJA OSIJEK

Metode za 3D rekonstrukciju i analizu kroničnih rana

Damir FILKO

● **Voditelj projekta:**
doc. dr. sc. Damir Filko
Ukupna vrijednost projekta:
1.432.500,00 kuna

Cijeljenje kronične rane dugotrajna je proces koji se može dodatno produžiti ako se ne upora-bi odgovarajući tretman. Liječniku je potrebna objektivna pretraga kojom bi mogao sa sigurnošću utvrditi je li određen tretman primjeren ili je potrebno upotrijebiti koju drugu metodu. Projektu je cilj istraživati i razviti potpuno automatsko rješenje koje će pomoću robotskog manipulatora i modernih 3D kamera omogućavati dobivanje precizne 3D rekonstrukcije dijela ljudskog tijela na kojem se nalazi rana. Automatski će se segmentirati područje rane na snimljenom volumenu te klasificirati pojedine tipove tkiva prisutne na rani. Realizacija i primjena tog sustava rezultirale bi cjelovito objektivnim mjerenjem fizičkih dimenzija rane (opsega, površina, volumen i dubina) te

udjelom pojednog tipa tkiva rane (nektroza, fibrin i granulacija). S obzirom na to da bi dobiveni podatci znatno doprinijeli određivanju odgovarajuće terapije pacijenta, smanjili bi se troškovi liječenja, a zbog potpuno automatiziranog sustava smanjilo bi se vrijeme obrade pacijenta što bi omogućilo da veći broj pacijenata bude obrađen u istom vremenu. U konačnici, iz svega navedenog, razvijeni sustav znatno bi doprinio povećanju kvalitete liječenja pacijenata, smanjenju troškova i time poboljšanju zdravstvenog sustava u cjelini.

Zremla organizacije NPUAP (engl. National Pressure Ulcer Advisory Panel), 2009. je godinu procijenjeno da se SAD-u liječi 2,5 milijuna dekubitusa godišnje što rezultira troškovima liječenja od 11 milijardi dolara po godini. Prema kasnijem tijeku na kojem se nalazi rana. Automatski će se segmentirati područje rane na snimljenom volumenu te klasificirati pojedine tipove tkiva prisutne na rani. Realizacija i primjena tog sustava rezultirale bi cjelovito objektivnim mjerenjem fizičkih dimenzija rane (opsega, površina, volumen i dubina) te

Slika 1. Robotski manipulator

godišnji trošak liječenja pacijenata u SAD-u, gdje je rana primarna dijagnoza, iznosi 28 milijardi dolara, a ako se uzima liječenje rane kao sekundarna dijagnoza pacijenta, tada se ukupno liječenje rana procjenjuje na 32 milijarde dolara. U Ujedinjenom Kraljevstvu 2018. godine trošak se liječenja kroničnih rana procjenjuje na 5,4 milijarde funti što predstavlja 5 % nacionalnog troška na zdravstvenu zaštitu. Kao što je razvidno, mnoge zemlje diljem svijeta troše znat-

ne financijske resurse svake godine za liječenje kroničnih rana. Dio tih resursa potrošen na pogrešne terapije mogao bi biti ušteden da medicinsko osoblje ima pouzdane alate temeljem kojih bi se moglo precizno utvrditi trenutno stanje rane radi određivanja ispravne terapije. Učinkav pojedine terapije i moguća pravodobna prilagodba mogli bi biti uvedeni da se isti ti pouzdani i precizni alati koriste na svakom kontrolnom pregledu što bi omogućilo praćenje cjelovitog procesa cijeljenja rane. Trenutačni komercijalni sustavi za analizu rana, koji se temelje na jednoj ili nizu fotografija, nisu dovoljno precizni i pouzdani da bi se analizirali svi tipovi rana. Također, budući da je čovjek uključen u snimanje i obilježavanje rane, proces analize može biti pod utjecajem subjektivnog znanja, iskustva i spretnosti iste te osobe. Uvođenjem robotskog manipulatora i cjelovito automatiziranog sustava za snimanje i analizu rana izbacili bi se subjektivni utjecaji na analizu što bi rezultiralo bržim, preciznijim i pouzdanijim procesom analize rana. U konačnici

smanjili bi se troškovi liječenja zbog manjeg broja pogrešaka, pacijenti bi bili zadovoljniji svojim procesom liječenja, a medicinsko osoblje manje vremena trošilo na analizu pacijentu što bi dovelo do većeg broja pacijenata koji bi se mogao liječiti u istom vremenu.

U okviru petogodišnjeg projektnog plana, razvoj sustava za automatsku analizu rana bit će podijeljen na razvoj četiriju podustava. Podustav za otkrivanje i snimanje rana ima zadatak automatski pronaći ranu na pacijentu koja se želi analizirati te utvrditi optimalne položaje za snimanje rane 3D kamerom radi stvaranja cjelovitog i preciznog 3D modela rane. Podustav za 3D rekonstrukciju površine rana prima snimke dobivene radom prethodnog podustava i uklapa ih u precizan 3D model rane. Taj će podustav tada na rekonstruiranom modelu utvrditi moguće manjkavosti kao što su rupe na rekonstruiranoj površini (zbog lošeg kuta snimanja) te potom ponoviti snimanje onih pogleda koji će osigurati uniformnu kvalitetu rekonstrui-

ranu površine rane. Podustav za segmentaciju rana ima zadatak precizno izdvojiti površine rane od ostatka zdravog tkiva te potom utvrditi opseg, površinu, volumen i dubinu rane. Na kraju, podustav za klasifikaciju tkiva rana nad cjelovitom izdvojenom površinom 3D modela rane utvrdit će pojedini tip tkiva te odrediti zastupljenost granulacije, fibrina i nekroze. Razvoj pojedinih podustava zahtijevat će realizaciju baze anotiranih snimaka rana koja će se na kraju projekta s uputama za uporabu javno objaviti što će olakšati ostalim znanstvenicima tog područja lakšu primjenu i vrjednovanje vlastitih algoritama i sustava za analizu rana. Tijekom rada projekta snimanje rana i ispitivanje rada sustava u realnim uvjetima provodit će se u partnerskoj ustanovi projekta, Klinici za kirurgiju Kliničkoga bolničkog centra Osijek. HRZZ-ov uspostavni istraživački projekt „Metode za 3D rekonstrukciju i analizu kroničnih rana“ traje pet godina počevši od 1. siječnja 2020. do 31. prosinca 2024. i ima proračun od 1.432.500,00 kuna.



Slika 2. Automatska segmentacija dekubitusa na 3D rekonstrukciji medicinskog modela

FAKULTET AGROBIOTEHNIČKIH ZNANOSTI OSIJEK

Projekt „Inovativna proizvodnja organskih gnojiva i supstrata za uzgoj presadnica“ (KK.01.1.1.04.0052)

Zdenko LONČARIĆ

● **Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014. – 2020.**
Voditelj projekta:
prof. dr. sc. Zdenko Lončarić
Ukupna vrijednost projekta:
7.326.749,73 kuna
Projekt sufinancira Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj s 5.089.138,20 kuna bespovratnih sredstava
Razdoblje provedbe projekta: od 20. prosinca 2019. do 20. prosinca 2022.



Slika 1. Potpisivanje Ugovora

Fakultet agrobiotehničkih znanosti Osijek, Ministarstvo znanosti i obrazovanja i Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije (SAFU) potpisali su u prosincu 2019. godine Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava za projekt „Inovativna proizvodnja organskih gnojiva i supstrata za uzgoj presadnica“.



Slika 2. Istraživanje kvalitete supstrata proizvodnjom presadnica krastavca



Slika 3. Biološki test organskog gnojiva uzgojem ječma

Projekt je izabran za financiranje u okviru Poziva na dostavu projektnih prijedloga Ulaganje u znanost i inovacije - Prvi poziv. Taj Poziv pokrenut je u okviru prioritetne osi „Jačanje gospodarstva primjenom istraživanja i inovacija“, posebnog cilja „Povećana sposobnost sektora za istraživanje, razvoj i inovacije (IRI) za provođenje istraživanja vrhunske kvalitete i zadovoljavanje potreba gospodarstva“ Operativnog programa „Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.“, financiranog sredstvima Europskoga fonda za regionalni razvoj i Kohezijskoga fonda.

Ukupna je vrijednost projekta 7.326.749,73 kuna, a ukupni su prihvatljivi troškovi projekta 7.270.050,90 kuna. Projektu se dodjeljuje bespovratna sredstva (Europski fond za regionalni razvoj) u iznosu 5.089.138,20 kuna za prihvatljive projektne aktivnosti tijekom 36 mjeseci, tj. od 20. prosinca 2019. do 20. prosinca 2022. godine.

KRATAK OPIS PROJEKTA

Projekt obuhvaća primijenjena industrijska istraživanja u dvama tematskim prioritetnim područjima (TPP):

- Energija i održivi okoliš
- Hrana i bioekonomija

s utjecajima na podtematska prioritetna područja (PTPP):

- Ekološki prihvatljive tehnologije, oprema i napredni materijali
- Održiva proizvodnja i prerada hrane.

- 16 istraživača Fakulteta agrobiotehničkih znanosti Osijek kao korisnika i nositelja projekta,
- 5 istraživača Prehrambeno-tehničkog fakulteta Osijek,
- 5 istraživača Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku.

Glavni interes znanstvenih organizacija uključenih u projekt jest povećanje vlastitih kapaciteta za provođenje vrhunskih istraživanja, diseminacija rezultata istraživanja u poslovni sektor i zadovoljavanje potrebe gospodarstva za razvojem postojećih

i uvođenjem novih tehnologija. Posljedično, znanstveno-nastavne sastavnice Sveučilišta uključene u realizaciju projekta povećat će opseg, kvalitetu i relevantnost znanstvenih publikacija u području biotehničkih i prirodnih znanosti, intenzivirati interdisciplinarnu istraživačku aktivnost i oplemeniti kvalitetu nastavnih djelatnosti.

Istraživački projektni tim čini 26 istraživača korisnika i partnera projekta:

Zdenko Lončarić, voditeljica je istraživačkog tima Prehrambeno-tehničkog fakulteta Osijek izv. prof. dr. sc. Marina Tišma, a voditeljica je istraživačkog tima Odjela za biologiju Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku doc. dr. sc. Mirna Velki. Projektni tim čini 19 istraživača u znanstveno-nastavnom zvanju, dva poslijedoktoranda i pet asistenata od kojih su dvoje zaposleni kao znanstveni asistenti na projektu.

Projekt je usmjeren k novim temeljnim i primijenjenim znanstvenim spoznajama istraživačkog tima koje će se primijeniti u razvoj tehnologija prerade i stabilizacije organskih nusproizvoda i otpada iz poljoprivredne, prehrambene i šumarske industrije te otpada nastalih komunalnim aktivnostima i u domaćinstvima. Naime, analizom tržišta, proizvodnih sustava i okoliša utvrđeno je kako postoji

istovremeni doprinosi zaustavljanju degradacije organske tvari, tj. humusa u tlima, očuvanju okoliša te zbrinjavanju otpada kontroliranom transformacijom organskih otpada u kvalitetna organska gnojiva i supstrate),

- razvoj proizvodnje i upotrebe uređaja i opreme za kompostiranje i peletiranje (projekt će povećati opseg kompostiranja i proizvodnje peletiranih organskih gnojiva te će biti povećana potražnja za sustavima za kompostiranje s nizom mjernih kontrolnih uređaja (senzori za kontrolu temperature, vlage, aeriranosti),
- unaprijeđenje tehnologije proizvodnje mikrobioloških preparata koji će se koristiti kao komponente i/ili kao poboljšivači (kondicioneri) pri proizvodnji kvalitetnih organskih gnojiva i supstrata.

CILJ I OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA

Cilj je projekta povećanje inovativnog potencijala znanstvenih organizacija provođenjem primijenjenih istraživanja uz prijenos znanja i tehnologije poslovnoj zajednici koja je usmjerena na proizvodnju novih organskih gnojiva i supstrata (medija) za uzgoj presadnica.

Članovi će istraživačkog tima korisnika i partnera tijekom provedbe projekta:

- utvrditi stvarnu raspoloživost sirovina za organska gnojiva i proizvodnju komponenti, posebice količine i sezonsku dinamiku raspoloživosti,
- izgraditi sustav gospodarskog vrjednovanja sirovina,
- izgraditi i umrežiti analitičke i informatičke kapacitete suvremenih tehnologija prerade sirovina,
- istražiti temeljna načela promjena svojstava sirovina kontroliranim biološkim razgradnjama,
- razviti optimalne tehnologije kompostiranja, vermikompostiranja i mikrobiološkog kondicioniranja raspoloživih sirovina i njihovih vrsta,
- odrediti vrste mikroorganizama koje će se koristiti kao poboljšivači određenih gnojiva i supstrata (medija),
- izraditi prototipove peletiranih organskih gnojiva,
- izraditi prototipove novih supstrata (medija) za uzgoj različitih biljnih vrsta,
- ocijeniti vrijednost novih organskih gnojiva i supstrata.

Projekt će doprinijeti znanstveno-nastavnoj izvrsnosti uključenih istraživača i prijenosu znanja i tehnologije u poslovni sektor te među znanstvenike istraživačkih centara na nacionalnoj i međunarodnoj razini. Realizacijom projekta planirano je objaviti 11 znanstvenih publikacija objavljenih u međunarodnim znanstvenim časopisima indeksiranim na platformi Web of Science.

Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti: mjesto informacija, učenja i istraživanja

Josipa ZETOVIC

Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku posebna je ustrojbeno jedinica Fakulteta u službi nastave. Knjižnica djeluje kao visokoškolska knjižnica te je svojim fondom i radom u prvom redu namijenjena potrebama znanstvenih djelatnika i studenata Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti.

Knjižnica je smještena u prizemlju upravne zgrade te raspolaže četirima prostorijama, od čega su dvije čitaonice za studente, čitaonica za individualni rad te čitaonica za skupni rad, s ukupno 30 radnih mjesta. Ukupna površina kojom knjižnica raspolaže iznosi 100 m². Unutar čitaonica za studente osigurana su računala s pripadajućom opremom, skenerima i pisacima te je osiguran i bežični internet. Radno je vrijeme za korisnike svakoga radnoga dana od 7:30 do 20:00 sati.

Korisnici knjižnice primarno su djelatnici i studenti Fakulteta, no uslugama se knjižnice koriste i studenti i djelatnici drugih znanstveno-nastavnih sastavnica Sveučilišta, učitelji te djelatnici predškolskih ustanova koji imaju potrebu za gradom koju knjižnica posjeduje.

Studenti koji su završili studij na Fakultetu članstvom u Alumni FOOZOS klubu ostvaruju pravo na knjižnične usluge uz predodnoženje članske iskaznice. U knjižnici su zaposlene tri stručne djelatnice.

Fond je knjižnice interdisciplinarnan, primjeren potrebama studija i znanstveno-istraživačkoj djelatnosti, a u području hrvatskoga jezika i književnosti, stranih jezika, psihologije, sociologije, pedagogije, prirodnih znanosti, povijesti i umjetnosti. Pristup je cjelokupnom knjižničnom fondu slobodan. Knjižnica posjeduje zbirku mo-

nografskih publikacija, zbirku periodike, zbirku audio-vizualne građe te zbirku diplomskih i završnih radova. Sva knjižnična građa obrađena je u programu MetelWin te su korisnicima putem mrežnog kataloga uvijek dostupni podatci o građi u knjižnici. U knjižnici je osigurana automatizirana posudba i korisnicima je omogućena mrežna rezervacija građe.

Svojim uslugama knjižnica nastoji korisnicima olakšati pristup podacima o građi u knjižnici te ih uputiti u korisne izvore izvan knjižnice kao i na knjižnice drugih institucija. Katalog knjižnice prilagođen je osobama s invaliditetom, a dane su i druge korisne informacije za studente s invaliditetom putem mrežne stranice knjižnice. Knjižnica studentima nudi pomoć u pronalaganju izvora za pisanje seminarskih, završnih i diplomskih radova kroz mogućnost individualne edukacije o pretraživanju kao i kroz mrežnu uslugu Zatražite literaturu.

Za literaturu koju ne posjeduju u svojem fondu, a korisnicima je potrebna, knjižnica pruža uslugu međuknjižnične posudbe. Literatura se međuknjižničnom posudbom pribavlja iz svih vrsta knjižnica u Republici Hrvatskoj te je osigurana i usluga međuknjižnične posudbe građe iz inozemstva koja se obavlja posredovanjem Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku. Za studente i djelatnike Fakulteta usluga je međuknjižnične posudbe besplatna.

Knjižnica stalno zagovara i potiče na otvoren pristup publikacijama za potrebe studiranja i nastave te je veći broj naslova obvezne literature dostupan u elektroničkom obliku. Za brojne nastavne sadržaje knjižnica korisnicima osigurava pristup putem zaštićenih stranica, s posebnim naglaskom na pristup udžbenicima potrebnim za izvođenje metodičkih vježbi kao što su platforme e-sfera i MozaWeb. Knjižnica korisnicima osigurava

probne pristupe bazama podataka, upućuje na tekuće i nove pretplate na nacionalnoj i sveučilišnoj razini, a putem Portala elektroničkih izvora za hrvatsku akademsku i znanstvenu zajednicu studentima i nastavnicima Fakulteta godišnje je dostupno više od 25 baza podataka koje su u 2019. godini uključivale 15 920 časopisa s cjelovitim tekstom te 27 000 naslova e-knjiga.

Repozitorij Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti uspostavljen je 2015. godine kao dio Digitalnih akademskih arhiva i repozitorija, a održavaju ga djelatnici knjižnice. U repozitorij se pohranjuju svi završni i diplomski radovi obranjeni na Fakultetu, a osigurana je i podrška za pohranu znanstvenih i stručnih radova, knjiga, nastavnih materijala, fotografija i audiozapisa te podataka istraživanja. Repozitorij je uvršten u OpenDOAR i OpenAIRE.

Knjižnica se uključila u projekt Zelena knjižnica u cilju osmišljavanja i provođenja programa kojima bismo doprinosili razvoju društva koje vodi brigu o svojem planetu i životu na njemu. Knjižnica u okviru projekta Zelena knjižnica organizira promocije knjiga, izložbe s ekološkom tematikom, edukativne i kreativne radionice, predavanja, obilježava važne ekodane kao što su Svjetski dan vode, Dan planeta Zemlje, Svjetski dan zaštite okoliša, Svjetski dan biološke raznolikosti itd. Sve se aktivnosti odvijaju uz partnerstvo s vrtićima i osnovnim školama jer smatramo da podučavanje o svemu pa i potrebi očuvanja Zemlje treba započeti što ranije, a upravo je knjižnica kao mjesto informiranja i učenja pravo mjesto za to. Trudimo se kroz aktivnosti s najmlađima doprinositi razvoju ekološke osviještenosti i pozitivnog stava prema prirodi kao trajnim ljudskim vrijednostima, a u sve su aktivnosti uključeni i studenti Fakulteta.

Također, knjižnica se godinama uključuje u aktivnosti za pro-



micanje knjige i čitanja te izložbama i predstavljanjima knjiga, organiziranjem tribina i predavanja obilježava Noć knjige i Mjesec hrvatske knjige. Cilj nam je kroz navedene aktivnosti, osim obrazovne, promicati i kulturnu ulogu knjižnice. Knjižnica također izložbama obilježava dane poput Svjetskoga dana autizma, Međunarodnoga dana prava djece, Međunarodni dan osoba s invaliditetom i sl. O uslugama knjižnice studenti se informiraju u prvom tjednu studiranja kroz radionicu Knjižnica u službi studiranja, a skupne radionice o pretraživanju izvora informacija provode se na svim razinama studija. S obzirom na različite informacijske potrebe studenata, ovisno o stupnju studija, knjižnica neprekidno nudi i individualne edukacije u vidu pretraživanja kataloga knjižnice te kataloga drugih knjižnica kao i baza podataka, a u cilju pružanja pregleda različitih akademskih izvora informacija koji su im potrebni tijekom studija, podučavajući ih korištenju i vrjednovanju takvih informacija.

U okviru redovite nastave kolegija Sistematska kineziologija

na preddiplomskom studiju Kineziologije izvode se radionice o pretraživanju baza podataka i načinima citiranja, autorskim pravima i plagiraju. Radionice u okviru drugih kolegija izvode se po potrebi, u dogovoru s predmetnim nastavnicima, dok su radionice za studente završnih godina studija organizirane u manjim skupinama.

Za sve studente završnih godina studija izvodi se radionica o primjeni sustava za provjeru autentičnosti radova Turnitin. Za studente su izrađene upute o korištenju sustava te osiguran pristup na računalima u knjižnici, a studenti se djelatnicama knjižnice mogu obratiti za dodatnu pomoć i poduku o korištenju.

Knjižnica sudjeluje u procesu izdavačke djelatnosti Fakulteta, djelatnice knjižnice obavljaju poslove ISBN koordinатора, suradnika za DOI, dostavljaju obvezne primjerke, organiziraju razmjenu publikacija s drugim institucijama, za serijske publikacije izrađuju stručne UDK oznake, administriraju časopis na Hrčku - portalu znanstvenih i stručnih časopisa

Republike Hrvatske i uređuju internetsku stranicu časopisa. Podatci o svim izdanjima redovito se objavljuju na mrežnoj stranici knjižnice.

Knjižnica izdaje Potvrdu o indeksiranosti i citiranosti radova za potrebe napredovanja u zvanja, prijave na projekte, stipendije i sl. te prikuplja i obrađuje podatke o znanstvenoj produktivnosti za potrebe višegodišnjeg institucijskog financiranja znanosti, a po potrebi i u druge svrhe.

Za studente dislociranoga studija u Slavonskome Brodu osiguran je prostor za knjižnicu s čitaonicom površine 50 m² s ukupno 20 radnih mjesta te je unutar čitaoničkoga prostora osigurana računalna oprema za studente kao i pristup bazama podataka i drugim uslugama knjižnice.

Fond dostupan na dislociranom studiju promjenjiv je i ovisi o potrebama studija, a kako bi studenti imali što bolji pristup građi potrebnoj za studiranje, potpisan je ugovor o suradnji s Gradskom knjižnicom Slavonski Brod.

U cilju podizanja kvalitete svojih usluga knjižnica neprekidno mjeri zadovoljstvo korisnika svojim uslugama kako bi spoznala koliko su korisnici zadovoljni onime što knjižnica čini te u kojim segmentima usluge nisu zadovoljavajuće. Korisnicima su na raspolaganju mrežni i tiskani obrasci za prijedloge i primjedbe u korištenju knjižničnih službi i usluga.

Knjižnica Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti nastoji kroz svoju djelatnost sudjelovati u postizanju izvrsnosti cjelokupnog nastavnog, znanstvenog i istraživačkog procesa Fakulteta, osigurati svim korisnicima pristup izvorima informacija, razvijati usluge prema potrebama korisnika, nastavnih programa i znanstveno-istraživačkog rada na Fakultetu, biti uvaženi i poželjan partner korisnicima, suradnicima i djelatnicima.

Tijana BOROvac

CENTAR ALUMNI FOOZOS

Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku osnovao je 19. prosinca 2019. Centar Alumni FOOZOS (Alumni FOOZOS) radi povezivanja i udruživanja te osnaživanja veze između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i bivših studenata. Time se podupire razmjena znanja i iskustava, unaprjeđuje osoban razvoj svakog alumna, a tako unaprjeđuje i društvo u cjelini. Alumni zajednice postoje na mnogim prestižnim fakultetima u zemlji i inozemstvu. One služe kao centri u kojima bivši studenti surađuju s fakultetom tako da svojim iskustvima osnažuju, informiraju, savjetuju i usmjeravaju buduće studente u profesionalnom rastu i razvoju. Alumni zajednice omogućuju bivšim studentima daljnje profesionalno usavršavanje koje ostvaruju suradnjom sa svojim matičnim fakultetom.



Misija Alumni FOOZOS-a jest širenje svijesti u hrvatskom društvu o alumni ideji i kulturi kao obliku društveno odgovornog ponašanja te promoviranje imena Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Nadalje, misija je i jačanje veza između Fakulteta i naraštaja bivših i sadašnjih studenata kao i njihovih prijatelja u zemlji i svijetu, štićenje zajedničkih interesa Alumni FOO-

ZOS-a i alumna te promicanje ugleda učiteljskog i odgojiteljskog poziva. Ciljevi su osnaživati veze između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i bivših studenata, povećati brojnost članova Alumni FOOZOS zajednice automatskim pridruživanjem svih budućih diplomiranih studenata u zemlji i svijetu, štićenje zajedničkih interesa Alumni FOO-

ZOS-a i dogadanjima na Fakultetu relevantnim za Alumni FOOZOS zajednicu, uključiti prethodne naraštaje diplomiranih studenata svih studija u sustav informiranja o aktivnostima Alumni FOOZOS-a i dogadanjima na Fakultetu relevantnim za Alumni FOOZOS zajednicu, uspostaviti i održati odnos između sadašnjih i bivših studenata te između bivših studenata i Fakulteta,

promicati i unaprjeđivati djelatnost Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti kao institucije i kao dijela Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera, poticati i unaprjeđivati znanstvene, stručne i praktične djelatnosti članova Alumni FOOZOS zajednice, razvijati suradnju između Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti i poslovnih subjekata, organizacija i institucija u kojima su zaposleni bivši studenti, sudjelovati u međunarodnoj znanstvenoj, istraživačkoj i stručnoj razmjeni i suradnji te uspostaviti odnos s drugim alumni zajednicama u Hrvatskoj i inozemstvu, promicati ugled učiteljskog i odgojiteljskog poziva.

Alumni FOOZOS zajednicu čine svi bivši diplomirani studenti Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti (nekadašnjega Učiteljskog fakulteta, Visoke učiteljske škole, Pedagoškoga fakulteta) te svi koji podupiru misiju i ciljeve Alumni FOOZOS-a. Prva Alumni FOOZOS čajanka održala se 8. veljače 2020. na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. S ve-

likim je zadovoljstvom voditeljica Alumni FOOZOS-a doc. dr. sc. Tijana Borovac okupila prvi naraštaj odgojitelja upisan akademске godine 1998./1999. u tada novoosnovanu Visoku učiteljsku školu, a današnji Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti. Neki su doputovali iz Virovitice, Đurđenovca, Belog Manastira, Vukovara, Županje. Bila je to prilika za obnoviti uspomene, razmijeniti iskustva, kontakte i razgovarati o novim mogućnostima suradnje i usavršavanja. Sve prisutne pozdravila je prodekanica za razvojno-stručni rad doc. dr. sc. Snježana Dubovicki i predstavila nove studentske programe i oblike cjeloživotnoga usavršavanja koji se trenutačno odvijaju na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti. Time je otvorena sezona Alumni FOOZOS čajanki i veselimo se novom druženju!

Više informacija o Alumni FOOZOS-u možete pronaći na poveznici: <https://www.foozos.hr/ustrojbene-jedinice-fakulteta/centar-alumna-foozos/>

RAZGOVOR

Red. prof. art. Davor Bobić,
skladatelj i pedagog, Odsjek za instrumentalne studije
Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku



„MNOGO TOGA NAUČIM OD STUDENATA U NASTAVNOM PROCESU“

Igor TRETINJAK

Na ovogodišnjem 27. Porinu nagradu za najbolju skladbu klasične glazbe dobio je red. prof. art. Davor Bobić za skladbu Symphono, za klavirski kvintet u izvedbi Vlatke Peljhan, violina, Žige Faganela, violina, Tajane Škorić, viola, Alje Mandič, violončelo i Mije Elezović, klavir. O samoj nagradi, skladanju i pedagoškom radu porazgovarali smo s njim za Sveučilišni glasnik.

▼ Dragi profesore, posljednjih ste godina jedan od najizvođenijih domaćih klasičnih glazbenika, a jedna od kruna toga osvojen je ovogodišnji Porin. Je li stigao očekivano ili?

U početku sam se iskreno ponadao i ohrabrio jer sam bio nominiran u dvjema najprestižnijim kategorijama klasične glazbe, a to su album i skladba godine, no moram priznati kako je vrijeme odmicalo, počeo sam sumnjati u sretan ishod jer sam često „izvio“ našavši se u finalima izbora uglednih nagrada. Imao sam osjećaj da je sve to velika lutrija...

▼ Što Vama znači Porin, a što prema Vašem mišljenju znači u našoj glazbenoj i društvenoj zajednici

danas?

Porin je definitivno naša medijski najekspozitivnija glazbena nagrada. Ima svoju posebnu važnost i težinu jer ju dodjeljuje i bira isključivo struka. Kada dobijete Porina, znate da su vas izabrali kolege, a to je uistinu potvrda vašega rada i kvalitete.

▼ Uz to ste redoviti profesor na osječkoj Akademiji za umjetnost i kulturu. Kako gledate na ta dva područja umjetničkog rada - kao na dva zasebna svijeta ili na svjetove koji se isprepluću i rastu jedan iz drugog i jedan s drugim?

Ima tu velikih poveznica pa se slobodno može reći o simbiozi odnosa učitelj - učenik. Još na studiju u Kijevu shvatio sam važnu stvar, a sada mi to potvrđuje nastava sa studentima na našoj Akademiji u Osijeku. Riječ je o spoznaji da mnogo toga naučim upravo od svojih studenata u aktivnom nastavnim procesu. Poglavitno vezano uz predmet Kompozicija koji se često odnosi na umjetničko-istraživački rad.

▼ Na koji način Vama, skladatelju, pomaže rad sa studentima, a koliko kao profesor stalni susreti s novim svjetovima koje stvarate na papiru i klaviru?

Svaki novi naraštaj studenata donosi nova viđenja i stavove o izražajima i novim tendencijama u umjetnosti. Oni donose i nova uvjerenja, nove poglede na sadašnjost koja je bitno izmijenjena, promijenjena u odnosu na percepciju života i određenja umjetnosti koju smo mi prihvatili kada smo počeli sazrijevati kao mladi umjetnici. Stoga to gledam kao kolegijalno nadopunjavanje različitih svjetova, umjetničkih stajališta i mislim da su upravo u tome prednosti nastavnog procesa u umjetničkom području.

▼ Kako biste ocijenili studente na našoj Akademiji te domaće mlade glazbene umjetnike općenito? Što im je glazbeno blisko?

Imamo uistinu mlade talentirane studente koje, naravno, moramo pravilno usmjeriti i dati im odgovarajuće, znanstveno znanje kao preduvjet njihova daljnjeg razvoja koji ipak ovisi najčešće o osobnim ambicijama, stremljenjima, upornosti, strpljivosti, dokazivosti vjere i hrabrosti njihova umjetničkog puta.

▼ Kakva nam je klasično-glazbena budućnost, sudeći po njima?

Na tom putu postoji mnogo prepreka. Današnjim mladim umjetnicima ipak je znatno teže u njihovim početcima. Globalizacija i digitalno doba čine svoje. Iznimno se teško nametnuti, no suvremene tehnologije s duge strane omogućuju lakše prodiranje na tržište koje je prepuno, da ne kažem zasićeno, oštrom konkurencijom. Potrebno se iskazati kvalitetom i osebujnošću, no i to često, nažalost, nije jamstvo uspjeha. Ponekad je važno imati i malo sreće. Bez obzira na izrečeno, vjerujem da zajedničkim kvalitetnim radom nas i njih ostavlja nadu da će oni biti naraštaji koji će nas uspješno naslijediti u očuvanju i promicanju umjetnosti i kulture.

Virtualna konferencija u doba pandemije

PRAVNI FAKULTET OSIJEK SUDJELOVAO JE NA VIRTUALNOJ KONFERENCIJI IAI VIRTUAL ACADEMIC CONFERENCE ODRŽANOJ 29. TRAVNJA 2020. GODINE

Mirela ŽUPAN, Martina DRVENTIĆ,
Iva IŽAKOVIĆ

Uslijed globalne pandemije brojne su aktivnosti u našem društvu dobile nove i nečekivane oblike. Kako su se nastava, konzultacije i ispiti prebacili u virtualno okruženje, takvu je sudbinu dijelio i prijenos znanja kroz međunarodne skupove. Većina ljudi nije mogla odlaziti na svoja radna mjesta, a za akademsku je zajednicu „radno mjesto“ i konferencija u inozemstvu. Brojne konferencije planirane diljem svjetskih gradova zamijenile su lokaciju virtualnim „dvoranama“ na internetskim platformama.

Sudjelovanje na konferenciji moguće je i u doba pandemije što su pokazale prof. dr. sc. Mirela Župan, profesorica međunarodnoga privatnog prava, doktorandica Hrvatske zaklada za znanost Martina Drventić te Iva Ižaković, istraživačica na EU projektu POAM (Pro-

tection of Abducting Mothers in Return Proceedings: Intersection between Domestic Violence and Parental Child Abduction). One su 29. travnja 2020. godine sudjelovale na međunarodnom znanstvenom skupu IAI VIRTUAL Academic Conference u organizaciji instituta International Academic Institute. Konferencija koja je prvotno trebala biti održana u Beču znanstvenike je okupila na digitalnoj platformi Zoom. Izlaganja su održana u četirima moderiranim panelima u kojima je svoja istraživanja predstavilo više od 35 sudionika iz cijeloga svijeta. Tehnička organizacija omogućila je da izlagači svoja izlaganja unaprijed snime i pošalju ili izlože uživo, da izravno raspravljaju, dijele znanja i iskustva, donose zaključke.

Znanstvenice s Pravnoga fakulteta Osijek aktivno su sudjelovale s istraživačkom temom koja pogađa brojne građane. Istraživanje Legal implications of Members States failure to comply with an obligation to notify and/or nominate a body

responsible to perform obligations prescribed by a regulation veže se uz provedbu Uredbe 606/2013 o uzajamnom priznavanju zaštitnih mjera u građanskim stvarima u Republici Hrvatskoj. U želji da aktualiziraju probleme primjene navedene Uredbe i izravne posljedice na pravnu sudbinu građana koji ne ostvaruju istu razinu zaštite u svim državama članicama, znanstvenice su otvorile pitanje odgovornosti za propuste pojedinih država članica Europske unije, pa i Hrvatske, da udovolje obvezi obavještanja i/ili imenovanja tijela za izdavanje potvrde o mjeri zaštite iz spomenute Uredbe. Nakon konferencije svim sudionicima omogućen je pristup za preuzimanje elektroničke zbirke sažetaka, elektroničkih potvrda o sudjelovanju te audio-vizualnih snimki svih izlaganja. Znanstvenice s osječkoga Sveučilišta i ovaj su put potvrdile relevantnost i važnost istraživanja na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera za cijelu međunarodnu zajednicu i za društvo u cjelini.



Webinar „Koliko smo uspješno prenijeli visokoškolsku nastavu u online okruženje?“

Dana 17. lipnja 2020. u organizaciji Srca u sklopu konferencije MoodleMoot 2020. održana je mrežna panel-rasprava „Koliko smo uspješno prenijeli visokoškolsku nastavu u online okruženje?“ na kojoj je sudjelovalo četvero prorektora hrvatskih sveučilišta: prof. dr. sc. Mirjana Hruškar, prorektorica Sveučilišta u Zagrebu, prof. dr. sc. Marta Žuvić, prorektorica Sveučilišta u Rijeci, prof. dr. sc. Dražan Kozak, prorektor Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, i prof. dr. sc. Zvezdan Penezić, prorektor Sveučilišta u Zadru. Panel je vodila i organizirala dr. sc. Sandra Kučina Softić, pomoćnica ravnateljica za obrazovanje i podršku korisnicima Srca. U uvodu su se prorektori kratko osvrnuli na to kako su sveučilišta reagirala na pandemiju virusa COVID-19 i kako su se visoka učilišta morala prilagoditi praktično preko noći novim uvjetima rada. Kako nastava u učionici više nije bila moguća, sve se preselilo u mrežno

okruženje. Cilj je najvećim dijelom uspješno i ostvaren, osiguran je kontinuitet nastave i završetak akademske godine. U nastavku se raspravljalo o primjeni e-učenja i prednostima i nedostacima pojedinih dostupnih alata i tehnologija te sustava za e-učenje u visokom obrazovanju u Hrvatskoj. Velik broj visokih učilišta koristi se digitalnim tehnologijama ili kao dodatkom nastavi ili kao mješovitim učenjem (dio se nastave odvija u učionici, a dio na daljinu), dok je vrlo mali broj ustanova koje izvode nastavu u potpunosti mrežno. Oni koji su se već koristili digitalnim tehnologijama i uveli e-učenje u nastavu, lakše su oblikovali nastavu u mrežnom okruženju koje im je već poznato. No nastavnici koji su održavali samo učioničku nastavu našli su se pred velikim izazovom - kojim se tehnologijama i kako koristiti. Na webinaru su iznesena iskustva nakon tri mjeseca od odluke u učionici više nije bila moguća, te povratne informacije na-

stavnika i studenata dobivene provedenim anketama. Izneseni su pogledi na budućnost visokog obrazovanja, a posebno planovi u organizaciji nastave u budućnosti, prelazak na mješoviti oblik nastave ili u potpunosti mrežno tamo gdje je to moguće. Poseban izazov predstavlja organizirana provjera znanja na daljinu. Sudionici su panela postavljali pitanja prorektorima putem chata koji je na koncu prekratkotrajao s obzirom na brojne upite i komentare. Organizatorica je panela na kraju zahvalila panelistima na sudjelovanju i iznijela zaključak da je panel pokazao kako se sustav visokog obrazovanja vrlo dobro nosi s izazovima koji su nas snažili i da se vrlo realno i sustavno promišlja kako osigurati kvalitetnu nastavu na svim razinama. Planira se najesen ponovno organizirati panel na temu mrežne provjere znanja. Snimka je panela dostupna na <https://www.srce.unizg.hr/moodleoot-2020-panel>.

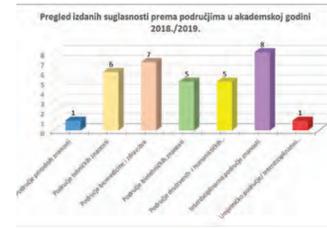


TEMA BROJA



IZDAVAČKA DJELATNOST SVEUČILIŠTA JOSIPA JURJA STROSSMAYERA U OSIJEKU

Damir ŠPANIĆ



Sukladno Pravilniku o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Sveučilište u Osijeku u okviru svoje djelatnosti obavlja izdavačku, knjižničnu i informatičku djelatnost u svrhu poticanja stvaralaštva u okviru obrazovnog, znanstvenog, umjetničkoga i stručnoga rada. Izdavačka djelatnost obuhvaća izdavanje znanstvene, nastavne i stručne literature i to u obliku tiskanih izdanja, elektroničkih publikacija ili izdanja na optičkim medijima. Stalno tijelo Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku zaduženo za poslove vezane uz sveučilišno izdavaštvo jest Odbor za izdavačku djelatnost. Taj Odbor u svojem sastavu ima predsjednika (prorektor za nastavu i studente), šest članova iz različitih znanstvenih i umjetničkih područja te predstavnika Gradske i sveučilišne knjižnice u Osijeku i u okviru zadaća određenih Pravilnikom obavlja poslove predlaganja smjernica razvoja i unaprjeđenja izdavačke djelatnosti Sveučilišta u Osijeku, utvrđuje izdavačke standarde Sveučilišta u Osijeku, razmatra prijedloge znanstveno-nastavnih/umjetničko-nastavnih sastavnice za uvrštavanje u plan izdavačke djelatnosti, predlaže Senatu donošenje plana izdavačke djelatnosti, jednom godišnje Senatu podnosi izvješće o izdavačkoj djelatnosti, razmatra prijedloge znanstveno-nastavnih/umjetničko-nastavnih sastavnice za izdavanje ili dotiskivanje izdanja, vodi brigu o kvaliteti i zadovoljavanju znanstvenih i nastavnih kriterija i standarda izdanja, upućuje na moguće nepravilnosti i predlaže njihova rješenja te obavlja i druge poslove koji proizlaze iz potreba izdavačke

djelatnosti.

Pravilnik o izdavačkoj djelatnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku određuje sljedeću kategorizaciju tekstualnih izdanja, s obzirom na oblik i sadržaj:

Neperiodična izdanja

a) Udžbenik je tiskano ili elektroničko recenzirano izdanje koje obrađuje nastavno gradivo većeg dijela jednog predmeta ili skupine srodnih predmeta, utvrđeno nastavnim planom i programom za određeni studij. b) Knjiga je tiskano ili elektroničko recenzirano izdanje koje obrađuje jedno znanstveno ili stručno područje. Ona obuhvaća najmanje pet tiskarskih araka, odnosno 75 kartica teksta pri čemu se pod karticom teksta podrazumijeva 1 800 znakova s razmacima, a pod titlarskim arkom 16 kartica teksta. c) Monografija je tiskano ili elektroničko recenzirano znanstveno, popularno-znanstveno ili stručno izdanje koje iscrpno i sveukupno razmatra neko uže znanstveno područje, problem, predmet ili pitanje. d) Brošura je tiskano ili elektroničko recenzirano izdanje meko ukoričene knjige manjeg opsega. Ona obuhvaća najmanje pet kartica teksta i ne više

od pet tiskarskih araka. e) Nastavna je skripta tiskano ili elektroničko stručno djelo koje može biti dopuna ili djelomični nadomjestak udžbenika. Skripta omogućuje sagledavanje osnovnog sadržaja gradiva predmeta za koji je namijenjena. f) Autorizirano predavanje održano je predavanje ili niz predavanja za koje je autor dao dopuštenje za objavljivanje u tiskanom ili elektroničkom obliku i korištenje za potrebe svladavanja gradiva određenog predmeta. g) Priručnik je tiskano ili elektroničko stručno djelo koje obrađuje primjenu nastavno gradiva jednog predmeta kao što su zbirke podataka, upute za terenski i laboratorijski rad, korištenje namjenskog programa na računala ili riječni pojmovna i izraza i sl. h) Hrestomatija je skup odabranih odlomaka književnih ili znanstvenih djela namijenjenih visokoškolskoj uporabi. i) Hrestomatija je stručno djelo koje uključuje autorski, odnosno urednički prilog koji obuhvaća manje od pet araka autorskog teksta. j) Zbornik radova tiskana je ili elektronička publikacija koja obuhvaća stručne ili znanstvene tekstove objavljene u zajedničkom izdanju i sa zajedničkim naslovom. Zbornik može sadržavati tekstove održanih izlaganja na stručnom ili znan-

stvenom skupu.

k) Grafička mapa skup je crteža, slika, tablica i grafikona neophodnih za praćenje predavanja i vježbi te izradu praktičkih zadataka i programa. l) Partitura u rukopisu vertikalno je ureden notni zapis neizdanog umjetničkog djela za razne glazbene sastave u obliku izvornog autorskog djela ili obrade. m) Umjetnička knjiga predstavlja izdanje kroz koje umjetnici mogu prenijeti svoje ideje, izraziti stavove, razmišljanja ili aktivistički progovoriti o temama koje ih zanimaju, povezujući tri kulturna područja: suvremenu umjetničku praksu, grafički dizajn i izdavaštvo.

Periodična izdanja

Periodično izdanje jest izdanje koje se pojavljuje pod istim naslovom u određenim vremenskim razmacima i u posebnim brojevima različita sadržaja koji su dosljedno numerirani i datirani.

a) Znanstveni ili stručni časopis periodična je tiskana ili elektronička publikacija koja se objav-

ljuje redovito u određenim vremenskim razmacima i koja sadrži recenzirane znanstvene ili stručne radove različitih autora. Znanstveni ili stručni rad uporište ima u znanstvenoistraživačkim projektima i drugim oblicima istraživanja. O kategorizaciji i kakvoći znanstvenih i stručnih radova brinu se uredništva znanstvenih ili stručnih časopisa.

b) Sveučilišni glasnik podlistak je Glasa Slavonije koji izlazi mjesečno i donosi vijesti i informacije sa Sveučilišta u Osijeku. Sastoji se od nekoliko stalnih rubrika i promjenjivog

dijela, a u svakom broju donosi se odabrana aktualna tema broja.

c) Vodič za buduće studente publikacija je namijenjena budućim studentima s informacijama o studijskim programima i mogućnostima studiranja na Sveučilištu u Osijeku. Izlazi jednom godišnje.

d) Erasmus+ vodič za studente publikacija je namijenjena stranim studentima zainteresiranim za privremeno studiranje na Sveučilištu u Osijeku u sklopu Erasmus programa. Izlazi jednom godišnje.

e) Ostale publikacije koje izlaze

IZDAVAČKA DJELATNOST U AKADEMSKOJ GODINI 2018./2019.

- Senat Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na 3. sjednici u akademskoj godini 2018./2019., održanoj 30. siječnja 2019. godine, pod točkom 6.1. dnevnog reda prihvatio je Plan izdavačke djelatnosti za akademsku godinu 2018./2019. prema prijedlogu Odbora za izdavačku djelatnost i zahtjevima znanstveno-nastavnih i umjetničko-nastavne sastavnice Sveučilišta u Osijeku.
- Planom je predviđeno izdavanje ukupno 108 naslova u akademskoj godini 2018./2019. i to iz područja prirodnih znanosti 6, područja tehničkih znanosti 24, područja biomedicine i zdravstva 31, područja biotehničkih znanosti 11, područja društvenih i humanističkih znanosti 8, interdisciplinarnog područja znanosti 17 te umjetničkog područja/interdisciplinarnog područja 11 naslova.
- Odlukom Senata od 26. lipnja 2019. godine prihvaćene su izmjene i dopune Plana izdavačke djelatnosti za akademsku godinu 2018./2019. prema prijedlogu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek i Pravnoga fakulteta Osijek tako da se kod Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek dodaju tri udžbenika: Upravljanje znanjem u zdravstvu, Ekonomika u zdravstvu i Klasifikacija i dijagnostika psihičkih poremećaja, a kod Pravnoga fakulteta Osijek monografija: Pregogranično kretanje djeteta u Europi koji unijeli.
- Prema znanstvenim područjima, najviše je zatraženo suglasnosti za tiskanje sveučilišnih djela iz interdisciplinarnog područja znanosti (8), područja biomedicine i zdravstva (7), područja tehničkih znanosti (6), područja biotehničkih znanosti (5) i područja društvenih i humanističkih znanosti (5) te područja prirodnih znanosti (1) i umjetničkog područja/interdisciplinarnog područja znanosti (1).
- Najviše zatraženih suglasnosti odnosi se na tiskanje sveučilišnih udžbenika (19), zatim slijede priručnici (10), monografije (2), zbornik radova (1) i zbirka (1).
- Od ukupno 108 planiranih naslova, odnosno 112 s izmjenama i dopuna Plana izdavačke djelatnosti u akademskoj godini 2018./2019., realizirana su 33 djela ili 29,46 %, što je za 8,41 % više u odnosu na prošlu akademsku godinu kada je bilo realizirano 21,05 % planiranih naslova.

IZDAVAČKA DJELATNOST KATOLIČKOGA BOGOSLOVNOG FAKULTETA U ĐAKOVU

Antonija PRANJKOVIĆ

Izdavačka djelatnost KBK-a u Đakovu obuhvaća znanstvene i ne-znanstvene publikacije. U znanstvene publikacije ubrajaju se Diacovensia, znanstveni časopis Fakulteta, Biblioteka Diacovensia (sa studijama, povjesnicama i priručnicima) te niz Lectio Strossmayer. Ne-znanstvenim pripadaju godišnja izdanja studentskoga lista Teofil i Rasporeda akademске godine (vodič kroz studij) te ostale prigodne publikacije, monografije, brošure i dr. U kontekstu drugoga strateškoga cilja Strateškoga programa znanstvenih istraživanja, koji se odnosi na izdavačku djelatnost, važno je spomenuti da su proteklih godina Uredništvo i vodstvo Fakulteta intenzivno radili na podizanju kvalitete jedinioga fakultetskoga znanstvenoga časopisa

Diacovensia radi daljnjega razvoja i osiguravanja objavljivanja kvalitetnih znanstvenih članaka koji ima za temeljnu svrhu razvoj i promicanja teoloških, ali i drugih srodnih humanističkih znanstvenih disciplina što kao učinak ima omogućavanje znanstveno-nastavnoga napredovanja znanstvenika cijele naše regije. Poduzeti su naporu urodili plodom te je od 2017. godine Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja Nacionalnoga vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj (NN 28/17) znanstveni časopis Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu Diacovensia uvršten u popis najvrjednijih časopisa u Republici Hrvatskoj za područje humanističkih znanosti (a1). Diacovensia izlazi četiri puta godišnje te se od travnja 2017. godine referira u Scopusu, a od listopada 2018. godine in-

deksira se i u CEEOL bazi. Svi radovi objavljeni u Diacovensiji dostupni su na portalu hrvatskih znanstvenih časopisa Hrčak, a sažetci radova dostupni su i u međunarodnoj bazi Religious and Theological Abstracts (R&TA). Osim časopisa, Fakultet od 5. ožujka 2001. godine izdaje i niz Biblioteka Diacovensia koji u sebi sadrži studije, priručnike i povjesnice visoke znanstvene kvalitete: za izdavanje svakoga posebnoga djela privedeni se strog postupak, naznačeni fakultetskim Pravilnikom o izdavačkoj djelatnosti, da bi se i dalje očuvali visoki standardi poštovanja zakonitosti i znanstvenosti Biblioteke. Do sada je u nizu objavljeno 40 knjiga, od toga 36 studija, dva priručnika i dvije povjesnice. KBK u Đakovu jednom godišnje, od 2015. godine, organizira pozvana predavanja vrhunskih znanstvenika pod

nazivom Lectio Strossmayer. Kao rezultat održanih predavanja izdaje se novi niz koji je dvojezičan. Niz Lectio Strossmayer obuhvaća sljedeće četiri knjige: Jan-Heiner Tüch, U neopozivu savezu: Sabor i Židovi: 50

godina Nostra Aetate (na hrvatskom i njemačkom jeziku), Thomas Södning, Milosrdce bez licemjerja: opcija Propovijedi na gori (na hrvatskom i njemačkom jeziku), John Milbank, Reformation 500: Any Cause for Celebration - 500

godina reformacije: ima li razloga za slavlje (na hrvatskom i engleskom jeziku) te Damir Barbarić, Beskonačna bol i pomirenje - Der Unendliche Schmerz und die Versöhnung (na hrvatskom i njemačkom jeziku). Osim znanstvenih publikacija, KBK u Đakovu jednom godišnje izdaje studentski list Teofil u kojem studenti imaju priliku predstaviti svoje talente i sposobnosti u kreativnom literarnom i likovnom izražavanju te pisanju znanstvenih, proznih i poetskih tekstova. Ovdje svakako izdajavamo dvojezičnu monografiju Marija Majka Crkve - Kapelica Katoličkoga bogoslovnog fakulteta u Đakovu, zatim promidžbene materijale i brošure na hrvatskom i engleskom jeziku te vodič kroz studij integriranoga preddiplomskog i diplomskog filozofsko-teološkog studija Ras-pored akademске godine.



IZDAVAŠTVO PREHRAMBENO-TEHNOLOŠKOG FAKULTETA OSIJEK (PTFOS-a)

TEMELJNA ZADAČA IZDAVAČKE DJELATNOSTI PTFOS-a JEST DOPRINIJETI RAZVITKU NASTAVNIH, ZNANSTVENIH I STRUČNIH DJELATNOSTI PTFOS-a, A REZULTAT JE ZNANSTVENOG, NASTAVNOG I STRUČNOG RADA NJEGOVIH ZAPOSLENIKA I PRIZNATIH STRUČNJAKA IZ DOMENE DJELATNOSTI PTFOS-a TE KAO TAKVA DOPRINOSI RAZVITKU I UGLEDU PTFOS-a I STRUKE.

Ivana LAUS

PTFOS obavlja izdavačku djelatnost u okviru svoje registrirane djelatnosti za potrebe svojih studenata, studenata drugih fakulteta i škola te znanstvenih i stručnih kadrova kao i struke u cjelini. Temeljna zadaća izdavačke djelatnosti PTFOS-a jest doprinijeti razviku nastavnih, znanstvenih i stručnih djelatnosti PTFOS-a, a rezultat je znanstvenog, nastavnog i priznatih stručnjaka iz domene djelatnosti PTFOS-a te kao takva doprinosi razviku i ugledu PTFOS-a i struke. Izdavačka djelatnost PTFOS-a obuhvaća izdavanje znanstvenih i stručnih časopisa, uredničkih knjiga (knjiga sažetaka i zbornika radova), stručnih, znanstvenih i preglednih knjiga, poglavlja u knjigama (znanstvenih, stručnih i ostalih poglavlja u knjigama), skripta, različitih vrsta udžbenika, priručnika, brošura, autorskih

knjiga, monografija i sl. PTFOS izdaje publikacije samostalno ili u suizdavaštvu s drugim visokoškolskim znanstvenim i nastavnim ustanovama te fizičkim i pravnim osobama.

ČASOPISI

PTFOS od 2009. godine publicira međunarodni znanstveno-stručni časopis Croatian Journal of Food Science and Technology (CJFST). CJFST ima otvoren pristup (eng. Open Access) u cilju promicanja slobodne razmjene znanstvenih i stručnih spoznaja. Stoga je cjelokupan sadržaj časopisa dostupan na internetskim stranicama CJFST-a (http://www.ptfos.unios.hr/novicst/). Časopis je namijenjen znanstvenicima, stručnjacima, studentima i široj društvenoj zajednici. U časopisu se objavljuju originalni znanstveni radovi, prethodna priopćenja, znanstvene bilješke, pregledni radovi, stručni radovi te izlaganja na znanstvenom

skupu. Također, časopis objavljuje i najave događanja (organiziranje kongresa, skupova, konferencija, sastanaka), izvješća s važnijih skupova, izlask važnih knjiga domaćih i stranih autora te reklame tvrtki iz područja prehrambene tehnologije. Časopis izlazi dva puta godišnje, a do sada je objavljeno 11 cijelih volumena i 11. broj 12. volumena časopisa. Također, PTFOS je suizdavač, s Farmaceutskim i Tehnološkim fakultetom Univerziteta u Tuzli, i međunarodnog znanstveno-stručnog časopisa za nutricionizam i dijetetiku Hrana u zdravlju i bolesti koji se publicira od 2012. godine. Časopis uspješno realizira svoju misiju kroz publikacije znanstvenih i stručnih radova iz područja nutricionizma i dijetetike. Izdavanje časopisa logičan je slijed brojnih aktivnosti koje je provodila skupina znanstvenika s Farmaceutskog i Tehnološkog fakulteta Univerziteta u Tuzli kao i PTFOS-a, izdavača i suizdavača časopisa. Časopis Hrana u zdravlju i bolesti fo-

kusiran je na područje nutricionizma i dijetetike, a želja je Uredništva časopisa da članci budu dostupni svima koji se bave nutricionizmom i dijetetikom kao i srodnim znanstvenim disciplinama, ali i svima onima koji žele dobiti najnovije spoznaje iz područja nutricionizma i dijetetike. Zbog toga se časopis objavljuje i mrežno i u tiskanom formi. Časopis izlazi dva puta godišnje, a do sada je objavljeno 16 brojeva časopisa (8 cijelih volumena). Također, svake godine u prosincu izlazi i specijalno izdanje časopisa povodom simpozija „Štamparovi dani“.

ORGANIZACIJA SKUPOVA – KNJIGE SAŽETAKA I ZBORNICI RADOVA

Organizacija međunarodnih i domaćih znanstvenih i stručnih skupova vrlo je bitan segment promocije znanosti i struke kao i same institucije. PTFOS je organizator više međunarodnih i domaćih



znanstvenih i stručnih skupova: međunarodnog znanstveno-stručnog skupa „Ružičkini dani“, međunarodnog znanstveno-stručnog skupa „Hranom do zdravlja“, međunarodnog kongresa „Flour-Bread“ i hrvatskog kongresa tehnologa proizvodnje i prerade brašna „Brašno-Kruh“, međunarodne konferencije „Voda za sve“, međunarodne

studentske „GREEN“ konferencije i „Dana mladih istraživača“. Rezultati znanstvenih i stručnih postignuća prezentiranih na skupovima objavljuju se u knjigama sažetaka i zbornicima radova sa skupova koji su također u otvorenom pristupu i vidljivi su i na mrežnim stranicama pojedinih skupova i u Repozitoriju PTFOS-a.

IZDAVAČKA DJELATNOST FAKULTETA ZA ODGOJNE I OBRAZOVNE ZNANOSTI

FAKULTETSKO IZDAVAŠTVO VAŽAN JE SEGMENT RAZVOJA FAKULTETA OD NJEGOVA OSNUTKA. IZDAVAŠTVO OBUHVAĆA IZDAVANJE UDŽBENIKA, KNJIGA, PRIRUČNIKA, ZBIRKI ZADATAKA, ZBORNICA RADOVA ZNANSTVENIH I STRUČNIH SKUPOVA TE ČASOPISA.

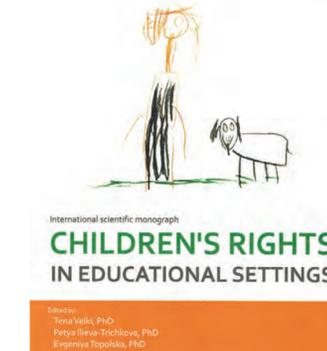
Josipa ZETOVIC



Izdavačka djelatnost Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti rezultat je znanstvenog i stručnog rada njegovih djelatnika te kao takva pridonosi afirmaciji Fakulteta. Fakultetsko izdavaštvo važan je segment razvoja Fakulteta od njegova osnutka, regulirano je pravilnikom i drugim aktima te usklađeno s izdavačkim standardima Sveučilišta. Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća izdavanje udžbenika, knjiga, priručnika, zbirki zadataka, zbornika radova znanstvenih i stručnih skupova te časopisa. Fakultet publikacije izdaje samostalno ili u suizdavaštvu s drugim institucijama u zemlji i inozemstvu.

Tijekom godina Fakultet je bio organizatorom i suorganizatorom brojnih međunarodnih znanstvenih i stručnih konferencija što je rezultiralo monografijama i zbornicima radova objavljenim u suizdavaštvu s eminentnim izdavačkim kućama poput Elementa i Vernon Pressa, uglednim sveučilištima kao što su Sveučilište Adama Mickiewiczza u Poznaju i Wakayama University u Japanu, Gradom Osijekom, Uredom pravobraniteljice za djecu i drugo. S obzirom na interdisciplinarnost u istraživanjima na Fakultetu, publikacije pokrivaju područja društvenih, humanističkih i prirodnih znanosti te umjetnosti.

Duga je tradicija izdavanja zbornika skupova Dijete i jezik danas, Matematika i dijete te Obrazovanje za interkulturalizam. Zbornici su skupova osim



u tiskanom izdanju, dostupni i na mrežnoj stranici Fakulteta te u punom tekstu u relevantnim bazama podataka. U novije vrijeme fakultetska izdanja pohranjuju i u institucijski repozitorij. Naslovi u izdanju Fakulteta dio su obvezne i izborne literature na studijima preddiplomske i diplomske i poslijediplomske razine koji se izvode na Fakultetu za odgojne i obrazovne znanosti, ali i na drugim srodnim institucijama. Publikacije nastale kao rezultat istraživanja koja se na Fakultetu provode donose nove spoznaje u području digitalne sigurnosti, kineziološke rekreacije, rehabilitacijskih znanosti, jezične i kulturne baštine, kreativnosti, načina podučavanja na svim razinama obrazovanja.

Fakultetske publikacije distribuiraju se u zemlji i inozemstvu, a ugovori o suradnji u vidu izdavačke djelatnosti i razmjene izdanja potpisani su s brojnim institucijama. Fakultet je izdavač dvaju znanstvenih časopisa: Život i škola: časopis za teoriju i praksu odgoja i obrazovanja, iz područja odgojnih znanosti, i Pannoniana, časopis iz područja humanističkih znanosti. Časopis Život i škola jedan je od najstarijih recenziranih hrvatskih časopisa u području pedagogijske teorije i prakse. Za početak je izlazio 1952. godine. U početku je imao regionalnu orijentaciju koju je s vremenom nadmašio postavši jedan od vodećih pedagogijskih časopisa u Republici Hrvatskoj. Danas Život i škola ima međunarodno

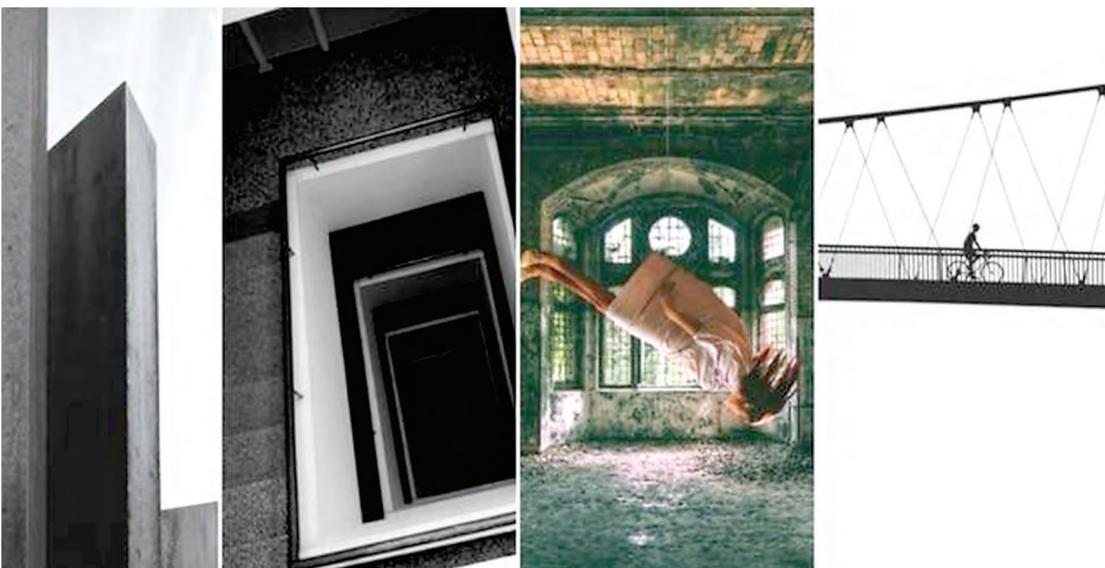
uredništvo, a radovi se referiraju u važnim bazama podataka: Education Research Complete, MLA INTERNATIONAL BIBLIOGRAPHY, New York, USA; EBSCO Publishing, Editorial Department, Massachusetts, USA; Emerald Management Reviews database, United Kingdom; Ulrich Serials Analysis System, USA; Hrčak - portal znanstvenih časopisa RH. Život i škola međunarodno je znanstveno-stručni časopis namijenjen znanstvenicima iz polja pedagogije te bliskih znanosti i disciplina. Jedan je od glavnih ciljeva časopisa problematiziranje i istraživanje teorije i prakse odgoja i obrazovanja. Časopis pokriva polje pedagogije te bliskih znanosti i disciplina (psihologija, sociologija, kineziologija, edukacij-

sko-rehabilitacijske znanosti, logopedija, socijalne djelatnosti, interdisciplinarna područja znanosti i umjetnosti). Časopis je multidisciplinarn te objavljuje znanstvene i stručne radove te prikazuje radi unaprjeđenja teorije i prakse odgoja i obrazovanja. Bavi se podučavanjem, učenjem i nizom drugih važnih tema iz područja društvenih znanosti, a prihvaća radove temeljene na raznovrsnim teorijskim analizama te empirijskim istraživanjima, kvantitativnim i kvalitativnim. Radovi se objavljuju na hrvatskom, engleskom i njemačkom jeziku. Časopis Pannoniana znanstvena je serijska publikacija Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti u Osijeku. Časopis objavljuje radove koji doprinose spoznajama iz humanističkih znanosti, ali i one koji imaju interdisciplinarni i multidisciplinarni karakter. Radovi objavljeni u časopisu tematski su usmjereni na prostor nekadašnje Panonije te potiču međusoban dijalog stručnjaka u humanističkim znanostima. Radovi se temelje na kvantitativnim i kvalitativnim istraživanjima te se prihvaćaju radovi koji su usmjereni na različite razine istraživanja (pojedinačni slučajevi, manji i veći uzorci). Radovi objavljeni u časopisu Pannoniana referiraju se u Directory of Open Access Journals i Hrčku - portalu znanstvenih časopisa Republike Hrvatske. Svi se radovi objavljuju na engleskom jeziku. Znanstveni časopisi u izdanju Fakulteta objavljuju se u dva brojeva godišnje te povremeno dodatnim tematskim brojevima. Časopisi su, kao i velik broj mo-

nografskih publikacija, u otvorenom pristupu što uvelike pridonosi kvaliteti znanstvenog izdavaštva. Organizirana je razmjena fakultetskih časopisa s trideset institucija u zemlji i inozemstvu što znanstveno-nastavnim osoblju pruža uvide u relevantna istraživanja te pridonosi kvaliteti znanstvenog i stručnog rada na Fakultetu. Fakultet neprekidno potiče i daje potporu studentima za istraživački i umjetnički rad te je dosad objavljeno nekoliko publikacija kojima su u znanstvenici autori i studenti. Zbornici studentskih konferencija objavljuju se svake druge godine, a kratkih priča studenata te slikovnice nastale kao rezultat studentskih istraživanja. Foo2rama: Časopis za odgojne i obrazovne znanosti studentski je časopis čiji je cilj podijeliti i približiti aktualne pedagoške teme. Objavljuje radove o projektima i aktivnostima u školama, zanimljivim radionicama te autorske radove o novostima u pedagogiji, utjecaju medija na učenike, pedagogiji revolucije, obrazovnim politikama, o društvenim mrežama i ostalim aktualnim temama odgojno-obrazovnih znanosti. Časopis izlazi dva puta godišnje, a objavljuje ga Udruga studenata Futuri Magistri uz potporu Fakulteta za odgojne i obrazovne znanosti. Broj je publikacija koje se godišnje objave na Fakultetu u prosjeku deset, a u akademskoj 2018./2019. godini Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti izdao je ukupno 17 monografskih publikacija na hrvatskom i engleskom jeziku.

IZDAVAČKA DJELATNOST AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU U OSIJEKU

NAKLADNIČKA DJELATNOST AKADEMIJE ZA UMJETNOST I KULTURU PREPOZNATA JE KAO POŽELJNA PLATFORMA OKUPLJANJA RECENTNE TEORIJSKE MISLI, METODIČKIH PRISTUPA I INTERPRETATIVNIH ANALIZA S KOJE, UKORIČENE U AKADEMIJINIM BIBLIOTEKAMA ILI PAK POSEBNIM IZDANJIMA, IMAJU MOGUĆNOST DOĆI PRED STUDENTSKU, ZNANSTVENO-ISTRAŽIVAČKU I INU ZAINTERESIRANU JAVNOST.



Bojan POPOVIĆ

IZDAVAČKA DJELATNOST FAKULTETA ZA DENTALNU MEDICINU I ZDRAVSTVO OSIJEK

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek dijeli povijest izdavačke djelatnosti s Medicinskim fakultetom Osijek od njegovog osnutka 1998. godine. Nakon što je 2017. godine Medicinski fakultet Osijek podijeljen na dva fakulteta: Medicinski fakultet i Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo, nastavnici obaju fakulteta po inerciji objavljuju svoje udžbenike u tekućoj akademskoj godini pod imenom staroga Medicinskog fakulteta. Tek od akademske godine 2018./2019. pojavljuju se prva izdanja u nakladništvu Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo, ali ostaje i dalje tjesna izdavačka povezanost između fakulteta tako da međusobno potvrđuju većinu izdanja udžbenika kao važnih za nastavu na obama fakultetima.

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek od akademske godine 2018./2019. izdao je sljedeće udžbenike:

- Pavo Filaković. Klasifikacija i dijagnostika psihičkih poremećaja. Osijek, 2019.
- Ivan Miloloža, Jerko Glavaš i Damir Šebo. Upravljanje znanjem u zdravstvu. Osijek, 2019.
- Ivan Miloloža i Damir Šebo. Ekonomika u zdravstvu. Osijek, 2019.
- Hugh P. McKenna, Majda Pajkikhar i Fiona A. Murphy. (urednici izdanja na hrvatskom jeziku: Aleksandar Včev i Štefica Mikšić). Fundamentals of nursing models, theories and practice. Osijek, 2019.



Tatjana ILEŠ

Postankom Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku nastavljeno je neprekidno i bogato djelovanje nakladničke djelatnosti bivših sastavnica - Umjetničke akademije u Osijeku i Odjela za kulturologiju osječkoga Sveučilišta. Izdavačkom se djelatnošću nove sastavnice nastavlja poticati objavljivanje znanstvenih i umjetničkih knjiga, sveučilišnih udžbenika, znanstvenoga (Nove teorije) i stručnog (Artos) časopisa, nota zapisa, grafičkih mapa i kataloga likovnih izložbi te zborničkih izdanja, a sve u cilju veće vidljivosti ukupne djelatnosti Akademije te diseminacije dosega znanstvenog i umjetničkog rada njezina nastavnog osoblja. Akademija je tako i u izdavačkoj djelatnosti preuzela najbolju praksu obiju sastavnica, pružajući, prije svega, svojim studentima recentnu znanstvenu i znanstveno-umjetničku literaturu, ali i mogućnost oblikovanja vlastitih sadržaja u prostoru studentskoga časopisa. U pripremi je, naime, peti broj Notana, časopisa studenata Akademije za umjetnost i kulturu, koji bi trebao biti

objavljen do kraja lipnja ove godine. Nakladnička djelatnost Akademije za umjetnost i kulturu prepoznata je kao poželjna platforma okupljanja recentne teorijske misli, metodičkih pristupa i interpretativnih analiza s koje, ukoričene u Akademijinim bibliotekama ili pak posebnim izdanjima, imaju mogućnost doći pred studentsku, znanstveno-istraživačku i inu zainteresiranu javnost. Knjiga je i dalje IN, knjižna su izdanja još uvijek najpoželjnija studentska literatura, a knjižnica Akademije za umjetnost i kulturu unutar svojih prostora. Čitaonice te Salona 33 izvrsno prezentiraju javnosti knjižnu produkciju kuće. Znanstvene skupove u organizaciji Akademije za umjetnost i kulturu kao i zbirke studentskih radova, koje kao dokument jednoga vremena ostaju novim naraštajima, objavljivanjem zborničkih izdanja također prati nakladnička djelatnost. Posebice treba istaknuti i sukladničke projekte s renomiranim izdavačkim kućama u Hrvatskoj (primjerice Meandarmedia i Naklada Ljevak iz Zagreba) na čijem se usustavljanju uz nastojanje već dugi niz godina. Zajedničkim se projektima uspostavlja suradnja s infrastrukturna profesionalnih kuća, od kojih se uči, kojima se nude raznovrsni aktualni i kreativni sadržaji te koji organiziranom distribucijom mrežom brže i lakše dolaze do krajnjeg korisnika. Izdavačka je djelatnost Akademije za umjetnost i kulturu redovito prepoznata i sufinancirana sredstvima Ministarstva znanosti i obrazovanja, Ministarstva kulture Republike Hrvatske te Zaklade Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti, na što smo osobito ponosni. Digitalno doba u kojem živimo i pred izdavačku djelatnost postavlja nove izazove: promišljati o načinima opstanka tiskanoga teksta, poticati čitanje i kritičko mišljenje, vraćati se knjizi, pa i onoj tiskanoj, kao prostoru nepoznatih i neistraženih svjetova, znanstvenih spoznaja, izvora umjetničkih nadahnuća. Izazovima digitalnih tehnologija izdavačka djelatnost Akademije za umjetnost i kulturu u Osijeku već je odgovorila prilagodbom nekih tekstualnih sadržaja mrežnom načinu rada, a u pripremi je i biblioteka e-izdanja.

- Dalibor Ivanešić, Mirjana Kralj i Štefica Mikšić. Zdravstvena njega psihijatrijskih bolesnika. Osijek, 2019.
- Blaženka Mišić (ur.) Zbornik diplomskih i prediplomskih završnih radova Fakulteta za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek studenata Opće bolnice „Dr. Josip Benčević“ Slavonski Brod, 2019.
- Mladen Bušić, Mirjana Bjeloš, Biljana Kuzmanović i Daliborka Miletić (ur.). Praeludium ophthalmologicum. Osijek, 2020.
- Mladen Bušić, Damir Bosnar, Jurica Predović, Biljana Kuzmanović i Daliborka Miletić (ur.). Atlas of Ultra Wide Field Retinal Imaging. Osijek, 2020.
- Miroslav Kopjar, Rajko Fureš i Siniša Šijanović (ur.). Minimalno invazivna ginekološka kirurgija. Osijek, 2020.

IZDAVAŠTVO STROJARSKOGA FAKULTETA U SLAVONSKOM BRODU

ZA VEĆINU KOLEGIJA KOJI SE ODVIJAJU NA STROJARSKOM FAKULTETU POSTOJE UDŽBENICI ČIJI SU AUTORI DJELATNICI STROJARSKOGA FAKULTETA.

Leon MAGLIĆ

Na Strojarskom fakultetu u Slavonskom Brodu izdavački proces nadzire Odbor za izdavačku djelatnost. Za većinu kolegija koji se odvijaju na Strojarskom fakultetu postoje udžbenici čiji su autori djelatnici Strojarskoga fakulteta. U posljednjih pet godina na Strojarskom fakultetu objavljeno je:

IZDANJA U 2020. Očekuje se izlazak iz tiska udžbenika

- KINETIKA SA ZBIRKOM ZADATAKA (četvrto neizmijenjeno izdanje) autora Franje Matejčeka.

IZDANJA U 2019.

- Udžbenik ELEMENTI STROJEVA – ZBIRKA PROJEKTNO-KONSTRUKCIJSKIH ZADATAKA; Milan Kljajin, Željko Ivandić, Mirko Karakašić, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2018. ISBN 978-953-6048-91-5. Udžbenik MODELIRANJE PODUPRIJETO RAČUNALOM; Mirko Karakašić, Milan Kljajin, Željko Ivandić, Hrvoje Glavaš, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2019. ISBN 978-953-6048-92-2.
- Udžbenik PRIMJENA LINEARNOG

Tanja KALMAN ŠIPOS

Dinamika izdavanja različitih publikacija na Građevinskom i arhitektonskom fakultetu Osijek (Grafos) izrazito je varijabilna, ali je ipak stalna što se vidi i na slici 1. Pri tome su jednako zastupljena i periodična izdanja (godišnjaci, znanstveni časopisi) i neperiodične publikacije (udžbenici, monografije, priručnici). Dio tih publikacija pripada kategoriji internih izdanja Građevinskoga i arhitektonskog fakulteta, a dio su sveučilišna izdanja. U proteklih godinu dana izdane su dvije publikacije, i to jedan sveučilišni udžbenik skupine autora: Marijane Hadzima-Nyarko, Naide Ademović i Marija Jeleća „Konstrukcijska pojačanja zidanih zgrada - metode i primjeri“. U udžbeniku su sustavno obrađene teme obnove i konstrukcijskih pojačanja zidanih zgrada. Kroz deset poglavlja obraduje svojstva zida, ponašanje zidanih zgrada u potresnim područjima, načela i metode konstrukcijskih pojačanja, rezultate mnogobrojnih suvremenih istraživanja i daje primjere proračuna. Udžbenik je namijenjen studentima sveučilišnoga diplomskog i poslijediplomskog studija te studentima stručnog i specijalističkog diplomskog stručnog studija za učenje gradiva iz više kolegija. Druga je publikacija, izdana početkom godine, interna elektronička publikacija „Uvod u spregnute konstrukcije od čelika i betona iz studentske perspektive“ čiji su autori studenti Stjepan Boduljak, Antonia Bošnjak,

PROGRAMIRANJA U STROJARSTVU; Katica Šimunović, Sara Havrlišan, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2019. ISBN 978-953-6048-93-9.

IZDANJA U 2018.

- Udžbenik KVALITETA 1; Živko Kondić, Leon Maglić, Duško Pavletić, Ivan Samardžić, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2018. ISBN 978-953-6048-81-6.
- Udžbenik KVALITETA 2; Živko Kondić, Leon Maglić, Duško Pavletić, Ivan Samardžić, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2018. ISBN 978-953-6048-83-0.
- Udžbenik KVALITETA 3; Živko Kondić, Leon Maglić, Duško Pavletić, Ivan Samardžić, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2018. ISBN 978-953-6048-84-7.
- Udžbenik OBLIKOVANJE METALA DEFORMIRANJEM – UMFORMTECHNIK – METAL FORMING; Branko Grizelj, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2018. ISBN 978-953-6048-88-5.
- Udžbenik TEHNOLOGIJA RADA POD NAPONOM; Marinko Stojkov, Damir Rajčević, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2016. (dotisak u 2018. 60 komada) ISBN 978-953-6048-87-8.

IZDANJA U 2017. Nije bilo novih izdanja.

IZDANJA U 2016.

- Udžbenik INŽENJERSKA GRAFIKA – 2. popravljeno i dopunjeno izdanje; Milan Kljajin i Milan Opalić. Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2016. ISBN 978-953-6048-85-4.
- Udžbenik UVOD U STATIKU SA ZBIRKOM ZADATAKA (peto popravljeno izdanje); Franjo Matejčec, Damir Semenski i Zdravko Vnućec. Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2016. ISBN 978-953-6048-86-1.
- Udžbenik TEHNOLOGIJA RADA POD NAPONOM; Marinko Stojkov i Damir Rajčević. Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2016. ISBN 978-953-6048-87-8.

IZDANJA U 2015.

- Udžbenik ELEKTRIČNI SKLOPNI APARATI; Marinko Stojkov, Zoran Baus, Marinko Barukčić i Igor Prović. Slavonski Brod/Osijek, Strojarski fakultet/ Elektrotehnički fakultet, 2015. ISBN 978-953-6048-77-9.
- Udžbenik KINETIKA SA ZBIRKOM ZADATAKA – treće popravljeno izdanje; Franjo Matejčec, Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2014. ISBN 978-953-6048-75-5.
- Udžbenik KINEMATIKA SA ZBIRKOM ZADATAKA – četvrto popravljeno izdanje; Franjo Matejčec. Slavonski Brod, Strojarski fakultet, 2014. ISBN 978-953-6048-74-8.



IZDAVAČKA DJELATNOST GRAĐEVINSKOGA I ARHITEKTONSKOG FAKULTETA OSIJEK

DIO PUBLIKACIJA PRIPADA KATEGORIJI INTERNIH IZDANJA GRAĐEVINSKOGA I ARHITEKTONSKOG FAKULTETA, A DIO SU SVEUČILIŠNA IZDANJA. IDEJA O POKRETANJU ELEKTRONIČKOG ČASOPISA GRAĐEVINSKOG FAKULTETA OSIJEK E-GFOS, 2010. GODINE, BILA JE POTAKNUTI KVALITETNIJU SURADNJU STUDENATA I NASTAVNIKA TE UPOTPUNITI ZNANJE STUDENATA TEMAMA PRILAGOĐENIMA NJIHOVU INTERESU.



Valentina Jurić, Manda Lucić, Nikola Lucić, Ana Perić, Benjamin Pervan, Ivan Vrdoljak i Tin Vujčić. Riječ je o nastavnoj skripti namijenjenoj studentima diplomskog sveučilišnog studija građevinarstva za kolegij Spregnute konstrukcije. Predloženo djelo nastalo je kao rezultat projekta koji su studenti i nastavnici provodili na kolegiju Spregnute konstrukcije tijekom zimskog semestra akad. god. 2019./2020. Studenti su pripremali gradivo, prezentirali ga na nastavi i u konačnici napisali 19 teorijskih poglavlja i tri računska primjera uz pomoć nastavnika prof. dr. sc. Damira Markulaka i doc. dr. sc. Tihomira Doksanovića koji su cjelokupan materijal i recenzirali. To je svojevrsan iskorak u standardnoj izdavačkoj praksi na fakultetu koji će sigurno naći na dobar prijem kod studenata i vjerojatno će u budućnosti biti još takvih izdanja. Kako na GRAFOS-u već posljednjih deset godina uspješno izlazi i elektronički časopis Građevinskoga fakulteta Osijek (e-GFOS, <http://e-gfos.gfos.hr/egfos>), odr-

žan je kontinuitet dvaju brojeva godišnje koji obuhvaćaju članke iz područja građevinarstva i arhitekture s intencijom na višoj kvaliteti znanstvenih članaka zbog svrstavanja časopisa, osim u trenutnoj ESCI bazi, u željenu SCOPUS znanstvenu bazu indeksiranosti. Ideja o pokretanju elektroničkog časopisa Građevinskoga fakulteta Osijek e-GFOS, 2010. godine, bila je potaknuta kvalitetnijom suradnjom studenata i nastavnika te upotpuniti znanje studenata temama prilagođenima njihovom interesu. Časopis je ponudio i pregled najnovijih zbivanja na Fakultetu. Vremenom se profil časopisa razvio i djelomice izmijenio, a broj stranih autora znatno povećao. Do sada je u e-GFOS-u objavljeno 169 članaka (slika 3.) te se oni po strukturi razlikuju kao stručni ili znanstveni članci koji se objavljuju isključivo na engleskom jeziku. Početkom 2020. godine došlo je do promjene u vodstvu uredničkog odbora pa je sada glavna urednica izv. prof. dr. sc. Tanja Kalman Šipos, a tehnički urednik doc. dr. sc. Mario Galić. Prvi broj pod novim uredništvom izlazi nakon prve polovice 2020. godine, ali moramo napomenuti da će se nastojati održati ista učestalost kao i ista kvaliteta poslovanja časopisa. Kako će ova godina biti jubilarna, želimo iskoristiti prigodu ovim putem zahvaliti dosadašnjoj urednici prof. dr. sc. Ivanki Netinger Grubešić koja je uspješno vodila časopis i omogućila da iz malog fakultetskog časopisa postane znanstveni časopis prepoznat u svjetskim bazama citiranosti



MILENIJSKO NATJECANJE I ISTRAŽIVANJA NA DALJINU

Kreativna rješenja uslijed ograničenja proisteklih ugrozom od COVID-a 19

Ana STANKOVIĆ

Milenijsko natjecanje iz kreativne industrije organizirano 2020. godine na Ekonomskom fakultetu u Osijeku zamišljeno je ambiciozno od svoje prve inačice provedeno 2019. godine. Organizacijski odbor kojemu je predsjedala Jasna Horvat okupio je predstavnike sa šest uglednih domaćih i inozemnih ustanova među kojima su prof. dr. sc. Irena Ograjšek (University of Ljubljana, School of Economics and Business, Slovenija), prof. dr. sc. Jasminka Ninković (Oxford College, University of Emory, Georgia, USA), prof. dr. sc. Darko Vuković (Akademija umjetnosti Novi Sad, Srbija), prof. dr. sc. Milica Lukić (Filozofski fakultet u Osijeku, Hrvatska), dr. sc. Sanela Popović (2. gimnazija, Livno, Bosna i Hercegovina) te Dora Radl Čučić, mag. oec. (Genium, Hrvatska).



Amblioznost Milenijskoga natjecanja ove je godine potvrđena ne samo njegovim međunarodnim karakterom, nego i temom natjecanja. Naime, natjecatelji su imali zadatak promišljati „osvajanje glagoljicom“ i ostvariti rješenja u jednom ili više sektora kreativne industrije. Voditeljica Natjecanja Josipa Mijoć naglašava kako je cilj Natjecanja potaknuti mentorski rad učenika/studenata i nastavnika te stvaranje poslovnih prilika uporabom kulture kao resursa. Kako bi se osigurala metodička ujednačenost pri ocjeni rezultata, Natjecanje je provedeno u dvjema natjecateljskim kategorijama od kojih je prva (Kreativni sat) namijenjena nastavnicima i učenicima srednjih škola, dok je druga (Kreativni planet) predviđena za profesore i studente viših i visokih učilišta.

Premda je u nacrtu Natjecanja najavljeno kako se predaja rješenja očekuje putem elektroničke pošte, njihovo je predstavljanje prvotno zamišljeno kao dio programa Kreativne riznice koja se već šestu godinu tradicionalno događa od trav-

predstavlja inovaciju u projektiranju kulturnoga turizma te dopušta primjenu na druge baštinske osnove. Za istaknuti je kako je u Natjecanju sudjelovalo više od 70 natjecatelja te da se međunarodni karakter Natjecanja ostvario u potpunosti što potvrđuje i drugonagrađeno rješenje iz kategorije Kreativni planet koje je osvojio tim iz Moskve pod mentorstvom Poline Korolkove. Kreativni i inovativni nastavnici, učenici i studenti pozvani su da otpočnu u pripremanju za novo, treće Milenijsko natjecanje koje će se održati u proljeće 2021. godine pod krovnom temom Put svile.

Josipa Mijoć, voditeljica Milenijskog natjecanja, u suradnji s profesoricom Jasnomo Horvat organizirala je pet nacionalnih mrežnih istraživanja. Istraživanja provode studenti Ekonomskoga fakulteta u Osijeku u okviru kvantitativnih kolegija Kreativni sat u kojoj je prvo mjesto osvojila škola iz Osijeka i tim Trio Fantastika (486 bodova) iz Ekonomskog i upravne škole Osijek. Učenicima Chiaru Horvat, Marselu Gemeri i Dunju Fundak mentorski je vodila Antonija Čalić. Prvonagrađeno rješenje ostvareno je mentorskim vodenjem Antonije Čalić, a učenice Chiara Horvat, Marsela Gemeri i Dunja Fundak svoj su uradak predstavile kratkim filmom u kojem je glagoljica dobila mjesto na osječkim trgovima, parkovima i drugim urbanim prostorima.

Kategorija Kreativni planet najveći je broj bodova (442 boda) zabilježila u rješenju koje je ponudila natjecateljska skupina iz Zagreba s Visoke škole za komunikacijski menadžment Edward Bernays. Rijec je u rješenju nazvanom Glagoljaška kolonija koje su ponudile studentice Petra Krajačić, Franka Pasanac i Nika Medved u mentorskom vodenju Romane Lekić. Stručno je povjerenstvo istaknulo da njihovo rješenje „njuguje tradicionalnu turističku ponudu kao i autohtonost kojoj sve više teže korisnici ekonomije doživljaja“.

Riješenje je prilagođeno tržišnoj niši povezanoj s dijasporom i

Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek prvi u Hrvatskoj otvorio Zavod za teleradiologiju

RIJEČ JE O PRVOM TAKVOM PROJEKTU SUVREMENE RADIOLOGIJE U REPUBLICI HRVATSKOJ KOJI JE ZASNOVAN NA PLATFORMI TELEKOMUNIKACIJSKE I DIGITALNE INFORMATIČKE MREŽE ULTRABRZOG PRIJENOSA PODATAKA.

Bojan POPOVIĆ

Početkom godine Fakultet za dentalnu medicinu i zdravstvo Osijek u svojoj nastavnoj bazi smještenoj u Domu zdravlja Osijek osnovao je Zavod za teleradiologiju i umjetnu inteligenciju. Predstojnik je Závoda neuroradiolog doc. dr. sc. Tamer Salha, ujedno i inicijator ideje te zaposlenik u Domu zdravlja Osijek gdje obnaša i funkciju zamjenika ravnatelja. Rijec je o prvom takvom projektu suvremene radiologije u Republici Hrvatskoj koji je zasnovan na platformi telekomunikacijske i digitalne informatičke mreže ultrabrzog prijenosa podataka pa se, prema riječima doc. Salha, upravo Zavod za teleradiologiju i umjetnu inteligenciju nameće kao rješenje dugoročnih nedostataka postojećeg radiološkog modela, a ujedno je i koncept budućeg načina djelovanja koji je upravo u vremenu pandemije pokazao svoj puni potencijal.

„Na temelju dugogodišnjeg radiološkog staža od 18 godina uvidio sam nedostatke postojećeg klasičnog radiološkog načina rada koji je nebrojeno puta pokazao svoju manjkavost i nedvojbenu potrebu za promjenom. Tehnološki napredak u digitalnoj eri omogućio je zavidan pomak u mogućnostima postojećih radioloških uređaja čime su se otvorila nova poglavlja radiologije, a u cilju točnije i ranije dijagnoze, brzog protoka pacijenata i nezaobilaznog manjeg ozračivanja. Trendove nije moguće pratiti pojednako u svim javnozdravstvenim ustanovama zbog objektivnih razloga kao što su nedovoljan broj radiologa u određenim bolničkim centrima, optere-

ćenje rutinskim radnim zadacima koji onemogućuju kvalitetno vrijeme potrebno za najzahtjevnije dijagnostičke procedure, nedovoljno iskustvo s programskim mogućnostima najsuvremenijih „skenera“ te tradicionalno dugačkim listama čekanja nastalih posljedno povećanim zahtjevima kliničara za slikovnom dijagnostikom koju nalažu suvremeni standardi u procesu liječenja bolesnika. Nisu rjetke situacije ponavljanja pretraga zbog tehničke nedostatosti ili pogrešne interpretacije radioloških pretraga što dodatno produljuje ionako već zagušene liste čekanja, povećavaju se nepotrebni troškovi, opterećuju i troše skupocjeni uređaji. Sada, pojednostavljeno rečeno, neovisno o zdravstvenoj ustanovi u kojoj će pacijent obaviti radiološki pregled računalne tomografije, magnetske rezonancije ili neke druge zahtjevnije i posebne dijagnostičke slikovne radiološke pretrage, putem postojeće telemedicinske mreže snimke pregleda bile bi usmjerene u Zavod za teleradiologiju i umjetnu inteligenciju gdje bi ih analizirao stručni radiološki tim i povratno napisao radiološki nalaz. Znači, vi se možete snimiti u bilo kojoj zdravstvenoj ustanovi, a onda vaš snimak putem telemedicinske mreže moćete očitati najbolji stručnjaci Závoda, neovisno o tome gdje ste se snimili“, objašnjava doc. Salha.

Kako je bilo nužno odrediti prostor Závoda koji bi tehnički bio opremljen potrebnom radiološkom opremom, ravnatelj Doma zdravlja Osijek Mato Lukić omogućio je integraciju Závoda u prostorije Odjela za radiologiju, prepoznajući potencijal i znanstveni kapital kojim će Zavod doprinijeti daljnjem napretku radiološke struke, ali i Doma zdravlja Osijek. Djelovanjem na Fakultetu

za dentalnu medicinu i zdravstvo, Zavod stječe pravo ravno-pravno-participiranju u znanstveno-istraživačkom radu i produkciji novih stručnjaka, odnosno znanstvenika koji bi ostvarili svoje istraživačke zamisli iz područja biomedicine i zdravstva te stjecali nova radiološka saznanja što je prilikom osnivanja Závoda istaknuo i dekan Fakulteta prof. dr. sc. Aleksandar Včev.

Doc. Salha naglašava kako bi se povećanjem u mreži s drugim znanstvenim institucijama sličnoga profila mogla stvoriti zavidna baza podataka na temelju koje bi se u perspektivi mogao oblikovati daljnji razvoj tzv. umjetne inteligencije računalskih programa za automatizirano radiološko dijagnosticiranje. Ciljevi su točnija i ranija dijagnoza, brži protok pacijenata i manje ozračivanje, ističe doc. Tamer Salha. Da nije riječ samo o fikciji i jednoj zamisli, nego o stvarnoj i realnoj budućnosti, potvrđuje i činjenica da je u nekim od najrazvijenijih zemalja svijeta taj projekt već u podmakloj fazi. Potvrda je tomu i nedavno predstavljene Nacionalni preventivni program rano otkrivanja raka pluća kao dio europskoga projekta uz potporu sjevernoameričkoga nacionalnog zdravstvenog instituta u kojem Hrvatska predstavlja prvu zemlju svijeta koja će sudjelovati u tom projektu uz pomoć umjetne inteligencije, nakon niskodoznog CT snimanja pluća, a koji su pregledali isključivo najstručniji licencirani radiolozi, od kojih se ističe prof. dr. sc. Ivica Mažuranić, a planirano je i uključivanje Závoda i Doma zdravlja Osijek. Upravni odjel za zdravstvo i socijalnu skrb Osječko-baranjske županije prepoznalo je važnost tog programa te ga podržao i organizacijski sudjeluje u njemu.



Izvršna suradnja profesora i studenata HOST A G(h) OST na Pravnom fakultetu

NIŠTA OD ŠIROKE PALETTE MREŽNIH AKTIVNOSTI IZ MEĐUNARODNOGA PRAVA NE BI BILO DA STUDENTI NISU VOLJNI I VRIJEDNI, ZAISTA SU ODLIČNO REAGIRALI, BRZO SE PRILAGODILI I SVE NOVE OBLIKE RADA TAKO DOBRO PRIHVATILI.

Mira LULIĆ, Martina MIKRUĆ

Na Pravnom fakultetu Osijek jedna od najaktivnijih katedara zasigurno je Katedra međunarodnog prava gdje prof. dr. sc. Mira Lulić i doc. dr. sc. Davor Muhvić od početka nastave na daljinu osmišljavaju nove načine učenja i radu sa studentima u virtualnom okruženju. I rad u dvoranama u Radićevoj i rad u virtualnom okruženju ima svoje prednosti i nedostatke, a profesora Lulić ističe da treba uzeti najbolje iz obaju svjetova. I čini se da je u tome uspjela. „Iz predmeta Međunarodnog prava studentima je II. godine integriranog studija za svako predavanje pripremljeni niz materijala iz kojih uče i čitaju: unaprijed snimljena audiodopredavanja, PowerPoint prezentacije, problemska pitanja i zadatci, tekstovi međunarodnih i nacionalnih propisa, kvizovi, multimedijski izvori itd. Predavanja studentu dobiju u formi audiosnimka koji student mogu pohraniti na svoje računalo i poslušati kad žele i koliko puta žele, a da usredopredno s tim proučavaju i druge pripremljene materijale. Stalno im dajemo anonimne ankete da čujemo kako razmišljaju, jesu li im neki sadržaji i koliko zahtjevni te kako sami studenti ocjenjuju naše nastave aktivnosti. Sve je to nadogradnja i inovacija u odnosu na klasičnu nastavu, a iako su nam fizički studenti udaljeni i stotinama kilometara od nas u Osijeku, dinamično i komunikativno ostvarena je u virtualnom svijetu, imamo povratnu informaciju s kojom smo oduševljeni, dajemo često anonimne ankete, studenti nam se javljaju porukama ili s njima razgovaramo na chatu, ističe profesorica. Studenti ostvaruju ocjene i bodove pišući zadatke iz tjedna u tjedan, ali i pišući klasične mrežne testove putem kolokvija. Sve su njihove aktivnosti honoriraju

u studentski e-book. Konačno, jedan od atraktivnijih dijelova mrežne nastave iz Međunarodnog prava jest serija „HOST A G(h)OST“ (detalje na: http://mep.pravos.hr) u okviru kojeg se pozivaju „pametne, vrijedne, uspješne i važne osobe ili grupe osoba koje se bave međunarodnopravnim temama“. Serijal je izvrsno prihvaćen, toliko da nam se na tim predavanjima pridruže ne samo naši studenti II. godine integriranog studija za koja su ova gostujuća predavanja primarno namijenjena, već dolaze i posljediplomci s našega PSS-a Ljudska prava, studenti Javne uprave i Stručnog studija, Socijalnog rada itd. Na predavanjima bude i profesora s Fakulteta. Predavanja su virtualna, održavaju se na Zoomu, studenti se uključuju s pitanjima i komentarima, a uvedene su i zadatci i zadatci nakon takvih gostovanja pa su studenti stalno animirani i angažirani da uče i rade te mogu stjecati dodatne bodove. Profesorica Lulić ističe kako joj je najzahtjevniji dio mrežne nastave bilo sastavljanje velike baze podataka od nekoliko stotina pitanja za mrežne kolokvije i redovite ispite koja omogućuje da svaki student dobije svoj test, mogućnosti su prepisivanja isključivne, rezultate dobiju čim završe ispit, a testovi s odgovorima trajno su pohranjeni. Mrežni testovi i nadzor minutno su razvijeni i podignuti na visoku razinu, studentima omogućavaju pisanje testa od kuće, a profesorica mogućnost lakšeg i bržeg ispravljanja testova. Posebno je zanimljiva statistika za svaki ispit koji joj Merlin nudi što prije nikad nije imala prilike djeti. Merlin nudi strahovitom mnoštvo mogućnosti, ali i informacija za profesora. Djelatnici Srca stalno su na raspolaganju i profesorima i studentima, a svi iz njihove upute i pomoć svi su izazovi Merlina s lakoćom svladani na zadovoljstvo i studenata i profesora.

u studentski e-book. Konačno, jedan od atraktivnijih dijelova mrežne nastave iz Međunarodnog prava jest serija „HOST A G(h)OST“ (detalje na: http://mep.pravos.hr) u okviru kojeg se pozivaju „pametne, vrijedne, uspješne i važne osobe ili grupe osoba koje se bave međunarodnopravnim temama“. Serijal je izvrsno prihvaćen, toliko da nam se na tim predavanjima pridruže ne samo naši studenti II. godine integriranog studija za koja su ova gostujuća predavanja primarno namijenjena, već dolaze i posljediplomci s našega PSS-a Ljudska prava, studenti Javne uprave i Stručnog studija, Socijalnog rada itd. Na predavanjima bude i profesora s Fakulteta. Predavanja su virtualna, održavaju se na Zoomu, studenti se uključuju s pitanjima i komentarima, a uvedene su i zadatci i zadatci nakon takvih gostovanja pa su studenti stalno animirani i angažirani da uče i rade te mogu stjecati dodatne bodove. Profesorica Lulić ističe kako joj je najzahtjevniji dio mrežne nastave bilo sastavljanje velike baze podataka od nekoliko stotina pitanja za mrežne kolokvije i redovite ispite koja omogućuje da svaki student dobije svoj test, mogućnosti su prepisivanja isključivne, rezultate dobiju čim završe ispit, a testovi s odgovorima trajno su pohranjeni. Mrežni testovi i nadzor minutno su razvijeni i podignuti na visoku razinu, studentima omogućavaju pisanje testa od kuće, a profesorica mogućnost lakšeg i bržeg ispravljanja testova. Posebno je zanimljiva statistika za svaki ispit koji joj Merlin nudi što prije nikad nije imala prilike djeti. Merlin nudi strahovitom mnoštvo mogućnosti, ali i informacija za profesora. Djelatnici Srca stalno su na raspolaganju i profesorima i studentima, a svi iz njihove upute i pomoć svi su izazovi Merlina s lakoćom svladani na zadovoljstvo i studenata i profesora.

OTVORENA GALERIJA KNIFER

VAŽAN DAN ZA OSJEČKU AKADEMIJU

Igor LOINJAK



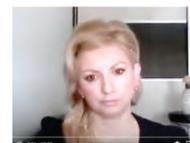
Osječka scena vizualne umjetnosti bogatija je za još jedan galerijski prostor. U srijedu 3. lipnja u Istarskoj ulici u kompleksu Eurodoma otvorena je izložba nastavnica i nastavnika Akademije za umjetnost i kulturu Osijek za vizualnu i medijsku umjetnost u prostoru novotvorene Galerije Knifer. Važan je to događaj za grad Osijek za njegovu publiku, ali i za osječko Sveučilište, odnosno Akademiju za umjetnost i kulturu. Naime, od njezina osnutka 2004. godine Akademija nikada nije posjedovala vlastiti izložbeni prostor pa su se sve relevantne izložbe zaposlenici i studenata Akademije održavale u nekim od postojećih osječkih galerija poput Galerije Kazamat, Galerije Waldinger, Muzeja likovnih umjetnosti ili pak na hodnicima zgrade u kojoj se održava nastava Od-

sječka za vizualnu i medijsku umjetnost. U suradnji s tvrtkom Eurodom d.o.o. Akademiji je za umjetnost i kulturu dodijeljen je prostor koje se nalazi u sklopu poslovno-trgovačkoga centra Eurodom sa zapadne strane i s izlazom na Istarsku ulicu. Novi je izložbeni prostor naziv dobio po svjetski poznatom slikaru Juliju Kniferu, rođenom osječčaninu. Galerija Knifer zamišljena je kao frekventan prostor namijenjen najširim oblicima suvremene umjetničke prakse, profesorima Osijek za vizualnu i medijsku umjetnost kao i onima s drugih odsjeka, studentima,

ali i gostujućim programima iz područja vizualne umjetnosti. Budući da se Galerija Knifer kompenzira dugogodišnji nedostatak izložbenog prostora nužan za adekvatan rad Odsjeka za vizualnu i medijsku umjetnost, njime će u ime Akademije za umjetnost i kulturu rukovoditi upravo zaposlenici toga odsjeka. Iz toga će razloga za vizualnu i medijsku umjetnost, njime će u ime Akademije za umjetnost i kulturu rukovoditi upravo zaposlenici toga odsjeka. Iz toga će razloga za vizualnu i medijsku umjetnost, njime će u ime Akademije za umjetnost i kulturu rukovoditi upravo zaposlenici toga odsjeka. Iz toga će razloga za vizualnu i medijsku umjetnost, njime će u ime Akademije za umjetnost i kulturu rukovoditi upravo zaposlenici toga odsjeka. Iz toga će razloga za vizualnu i medijsku umjetnost, njime će u ime Akademije za umjetnost i kulturu rukovoditi upravo zaposlenici toga odsjeka.

MIRELLA MÜLLER: PRESTAJU LI DJECA UČITI PISATI? DIGITALIZACIJOM UDŽBENIKA DO NARUŠAVANJA GRAFOMOTORIKE.

Jasna POLJAK REILJICKI, Stephanie JUG



Doktorica Mira Müller s Odsjeka za pedagogiju Filozofskog fakulteta Osijek objavila je u trenutnim izvanrednim uvjetima mrežno predavanje u sklopu projekta popularizacije znanosti Otvoreni četvrtak koje je dostupno na njezinoj YouTube-profilu i na Facebook-stranici Otvorene srijede od 21. travnja 2020. godine. Predavačica je predavanjem upozorila na važnost razvoja pisanja rukom kao vještine koja je obilježila ljudski razvoj. Iako sve implikacije potpune digitalizaci-

je i zanemarivanja vještine pisanja nisu još u potpunosti znanstveno istražene, vrijednost je rukopisa u razvoju kognitivnih sposobnosti zasigurno velika jer kognitivna je aktivnost tijekom pisanja rukom složenija od primjerice odabira slova na tipkovnici. Nadalje se može zaključiti da oblikovanje slova graniči

s umjetnošću te se utoliko može povezati i s ljudskom kreativnošću. Predavačica je zaključila kako su opasnost nedostatka razvoja grafomotorike osobito aktualne u vrijeme kolektivne daljnje nastave kao u slučaju trenutne pandemije. Zbog toga je upozorila na potrebu ciljanoga usavršavanja nastavnika za rad u digitalnom okruženju i u pogledu promicanja medijske pismenosti. Videozapis je u 24 sata pogledalo oko 200 osoba što upućuje na činjenicu da je tema nadasve aktualna i javnosti zanimljiva. Predavanje je i dalje dostupno na poveznici: https://youtu.be/XRenIDHwJ-Q.

RADIONICA NA PRAVNOM FAKULTETU: „NASTAVA USMJERENA NA STUDENTE: PLANIRANJE, POUČAVANJE I VREDNOVANJE NA STUDIJIMA PRAVA“

RADIONICU JE ODRŽALA PROF. DR. SC. VESNA KOVAČ S FILOZOFSKOGA FAKULTETA U RIJECI. NA RADIONICI SU, OSIM ČLANOVA PROJEKTOGA TIMA PRAVNOG FAKULTETA OSJEK I ZAINTERESIRANIH NASTAVNIKA, SUDJELOVALI KOLEGICE I KOLEGE S PRAVNIH FAKULTETA U RIJECI, ZAGREBU I SPLITU.

Ana DANIĆ ČEKO

U okviru projekta „PROVIDENTIA STUDIUM IURIS - Unaprijeđenje kvalitete studiranja na pravnim fakultetima u Hrvatskoj“ održan je 16. i 17. lipnja 2020. godine drugi dio ciklusa radionice pod nazivom „Nastava usmjerena na studente: planiranje, poučavanje i vrednovanje na studijima prava“. S obzirom na okolnosti vezane uz epidemiju COVID-19 virusom, radionica se održala putem platforme MS Teams. Navedeni je radionicu, kao i u prvom ciklusu, održala prof. dr. sc. Vesna Kovač s Filozofskoga fakulteta u Rijeci. Na radionici su, osim članova projektnoga tima Pravnoga fakulteta Osijek i zainteresiranih nastavnika, sudjelovali kolege i kolege s pravnih fakulteta u Rijeci, Zagrebu i Splitu. Prvi je dan radionica bila usmjerena na prikaz nastave metode „učenje rješavanjem problema“

(PBL) na studijima prava te pripremu materijala za samostalno učenje. Naglasak je stavljen na temeljne ideje PBL-a, razlike u odnosu na tradicionalan kurikulum, temeljne korake za primjenu PBL-a u nastavi, ulogu nastavnika i studenata u PBL-u, prednosti tog oblika u nastavi, ograničenja te analize konkretnih primjera primjene PBL-a u nastavnom procesu. Nastavnici su kroz skupni rad aktivno sudjelovali u zadatcima (prezentacija didaktičkog scenarija PBL-a) te su iznosili iskustva vezana uz održavanje mrežne nastave, ispita, kolokvija, seminarske nastave, radionica. Osobito su se dotaknuli izazova s kojima su se susretali prilikom pripreme (nastavno/radno opterećenje), prilagodbe i provedbe mrežnog oblika nastavnog procesa, odnosno prelaska s učioničke nastave na nastavu u mrežnom okruženju te zadovoljstva i reakcija studenata na nov način pristupa radu i studiranju. Važlja istaknuti kako su se profesori i studenti Pravnoga fakulteta Osijek vrlo brzo i uspješno prilagodili novonastaloj situaciji. Drugi dan radionice posvećen je važnim pitanjima poput prikaza metoda i tehnika vrjednovanja i ocjenjivanja u visokoskoljskoj nastavi. Istaknuta su pitanja poput određivanja svrhe ocjenjivanja, motiviranja studenata za učenje i usmjeravanje učenja, evaluacije nastave, osnovnih funkcija ocjene i procjenjivanja. Sudionici su aktivno sudjelovali u raspravi i postavljenim zadacima.



e-Dani Europe na Pravnom fakultetu Osijek

PREDAVANJA O AKTUALNIM TEMAMA UZROKOVANIM PANDEMIJOM KORONAVIRUSOM TE DRUGIM, TAKOĐER ZANIMLJIVIM TEMAMA KOJE SE ODNOSI NA SVE GRAĐANE EUROPSKE UNIJE ODVIJALA SU SE VIRTUALNO PUTEM KOMUNIKACIJSKE PLATFORME ZOOM

Ljiljana SIBER

Bez obzira na izvanredne okolnosti uzrokovane pandemijom koronavirusom COVID-19, na Pravnom fakultetu Osijek od 11. do 15. svibnja 2020. godine obilježena je peta jubilarna manifestacija Dani Europe PRAVOS. Zajedništvo i solidarnost temeljne su komunikacijske odrednice Europske unije i Europske komisije u zajedničkoj borbi protiv pandemije. U tome duhu obilježen je Dan Europe širom Europe. Vođeni tom odrednicom Katedra za ustavno i europsko pravo, Europski dokumentacijski centar Knjižnice u suradnji sa Studentskim zborom PRAVOS organizirali su e-Dane Europe PRAVOS. Organizacijski odbor u sastavu Dunja Duić, Tunjica Petrašević i Ljiljana Siber okupio je niz predavanja profesora Pravnoga fakulteta Osijek i gostujućih predavača. Pozivu se odazvao i gospodin Ognian Zlatev, voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj. Predavanja o aktualnim temama uzrokovanim pandemijom koronavirusom te drugim, također zanimljivim temama koje se odnose na sve građane Europske unije odvijala su se virtualno putem komunikacijske platforme Zoom. Svaki sudionik nakon prethodne registracije dobio je podatke za pristup željenom predavanju. Cjelokupan program i predavanja popratili su brojni lokalni i nacionalni mediji. Prvi dan, 11. svibnja 2020. godine e-Dane Europe otvorila je prof. Mirela Župan na Katedri za

međunarodno javno i privatno pravo predavanjem:

„Prekogranični privatnopravni odnosi - zašto/kako/koliko EU prava i prakse?“

Ovo predavanje, kao prilog boljem razumijevanju uloge i važnosti EU-a u prekograničnoj pravosudnoj zaštiti fizičkih i pravnih osoba, pratili su studenti Pravnoga fakulteta i šira javnost. Prof. Župan istaknula je da ta tema istraživači i nastavnike potiče na daljnji angažman u njihovoj popularizaciji te da će tako zajednički doprinijeti podizanju pravne sigurnosti i promicanju vladavine prava za sve.

Nakon nje Dunja Maletić, mag. iur., održala je predavanje: „Odnos potrošača i trgovaca u EU dvosmjerna je ulica, osobito tijekom pandemije koronavirusa (COVID-19)“.

Moderatorica predavanja bila je doc. dr. sc. Ana Đanić Čeko s Katedre za upravno pravo. Moderatorica je zahvalila gošći predavačici na odazivu i odvojenom vremenu kako bi našim studentima i svim ostalim sudionicima vrlo interaktivno na primjerima iz prakse približila odabrano područje, a sudionicima na velikom odazivu (106).

Drugi dan obilježavanja, 12. svibnja 2020. godine, započeo je gostujućim predavanjima. Prvo predavanje, „Crveni križ u europskom kontekstu“, održao je Goran Latković, zamjenik ravnatelja Društva Crvenog križa Osječko-baranjske županije s predstavnicama Gradskog društva Crvenog križa Osijek Darijuna Zubović i Ivom Vrebac. Predavanje je moderirala prof. Mira Lulić s Katedre za međunarodno javno i privatno pravo Pravnoga fakulteta Osijek.

Drugo predavanje istoga dana, „Zaštita javnog zdravlja vs. pojedinačne slobode građana“ održao je izv. prof. dr. sc. Uroš Čemalović s Instituta za evropske studije u Beogradu. Predavanje su moderirali doc. dr. sc. Dunja Duić i izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević s Katedre za ustavno i europsko pravo.

Treći dan, 13. svibnja 2020. godine započelo je gostujućim predavanjem „Institucije u promicanju regionalnog razvoja u europskom kontekstu: JU Županijska razvojna agencija Osječko-baranjske županije“ Tomislava Barbarića, ravnatelja Javne ustanove Županijske razvojne agencije Osječko-baranjske županije. Predavanje je moderirala doc. dr. sc. Katarina Marošević s Katedre ekonomskih znanosti.

Treći dan obilježavanja nastavio se predavanjem „Pandemija COVID-19 - izazovi za prekogranični pravni promet“ koje su održale prof. dr. sc. Mirela Župan s Katedre za međunarodno javno i privatno pravo i Martine Drventić, mag. iur., doktorandice Hrvatske zaklade za znanost.

Četvrti dan obilježavanja, 14. svibnja 2020. godine započeo je predavanjem „Pravo na zdravlje i pravo na privatnost - nadzor mobilnih uređaja“ održao je doc. dr. sc. Mato Palić s Katedre za ustavno i europsko pravo. Nastavio se gostujućim predavanjem „Uloga doprinosa za socijalna osiguranja u vrijeme korone“ doc. dr. sc. Hrvoja Serdarušića s Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Predavanje su moderirale prof. dr. sc. Renata Perić i doc. dr. sc. Emina Konjić s Katedre za trgovačko, financijsko, pomorsko i općeprometno pravo.



Posljednji dan obilježavanja, 15. svibnja 2020. godine započeo je predavanjem „Ograničenje slobode izražavanja u svrhu zaštite prava osobnosti“ doc. dr. sc. Katarine Knol Radoja s Katedre građanskopravnih i obiteljskih znanosti, MOOT COURT Građansko pravo. Svojevrsno finale obilježavanja ovogodišnjih e-Dana Europe PRAVOS održao je Ognian Zlatev, voditelj Predstavništva Europske komisije u Hrvatskoj s Dijalogom sa studentima: Europska solidarnost na djelu u vrijeme pandemije koronavirusom COVID-19.

U organizaciji Dijaloga sa studentima pridružio se Informacijski centar Europe Direct Osijek (EDIC) s kojim niz godina Europski dokumentacijski centar Knjižnice ima uspješnu suradnju u sličnim događanjima. Dijalozi s građanima javne su rasprave s europskim povjerenicima i drugim donositeljima odluka u EU-u poput članova Europskoga parlamenta te nacionalnih, regionalnih i lokalnih političara. Otvijaju se u obliku pitanja i odgovora. Prilika je to da se političarima EU-a postavljaju pitanja, daju primjedbe i podijeli s njima kako politike EU-a utječu na živote građana. Mogu se iznositi i osobne zami-

sli o budućnosti Europe. Dija- lozi se održavaju u gradovima diljem EU-a. Mogu se pratiti putem #EUdialogues.

To je bio prvi put da se #EUdialogues održao na Pravnom fakultetu Osijek.

U uvodnom dijelu događanja sudionike su pozdravili izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, v. d. dekana Pravnoga fakulteta Osijek, i Tomislav Barbarić, ravnatelj Javne ustanove Županijske razvojne agencije Osječko-baranjske županije.

Moderatorice Dijaloga sa studentima bile su doc. dr. sc. Dunja Duić, v. d. prodekanice za znanost, međunarodnu suradnju i poslijediplomske studije, Ljiljana Siber, voditeljica Knjižnice i Europskoga dokumentacijskog centra Pravnoga fakulteta, te Brigita Ivoševac, voditeljica Informacijskog centra Europe Direct Osijek/JU ŽRA OBŽ.

Gospodin Ognian Zlatev, u svojem je izlaganju govorio o mjerama i inicijativama koje je Europska unija poduzela i poduzima za pomoć zemljama članicama u zajedničkoj borbi protiv pandemije, očuvanju zdravlja europskih građana kao i gospodarstvu, o borbi protiv dezinformacija te o sljedećem višegodišnjem financijskom okviru.

Dijalog je bio konstruktivan. Mladi su imali priliku g. Zlatevu postavljati pitanja, a neka se od njih dotiču uloge medija u pandemiji i jesu li mediji utjecali na postupanje država članica te može li EU donijeti uredbu za ujednačavanje postupanja država članica u kriznim situacijama i mogu li članice Europske unije odbiti biti solidarne pod izgovorom nacionalne sigurnosti

i javnoga zdravlja. Nadalje, postavljeno je i pitanje je li ograničavanje sloboda, poput slobode kretanja, na nacionalnoj razini u suprotnosti s europskim standardima zaštite ljudskih prava. Gospodin Zlatev naglasio je kako postoji zajednički scenarij postupanja u slučaju elementarnih nepogoda. Europska se unija kroz svoju povijest susrela s petnaestak kriza, od ekonomske, monetarne pa i krize identiteta, ali nikad do sada s krizom ovakvih razmjera.

Ni jedna se zemlja ne može izuzeti iz rješavanja problema niti može sama izići iz krize uzrokovanom pandemijom ako ne budemo zajedno i solidarno djelovali, istaknuo je na kraju g. Zlatev.

Među brojnim sudionicima Dijaloga - studentima, učenicima, predstavnicima organizacija i institucija, sudjelovali su i predstavnici informacijskih centara Europe Direct Slavonki Brod i Europe Direct Pula.

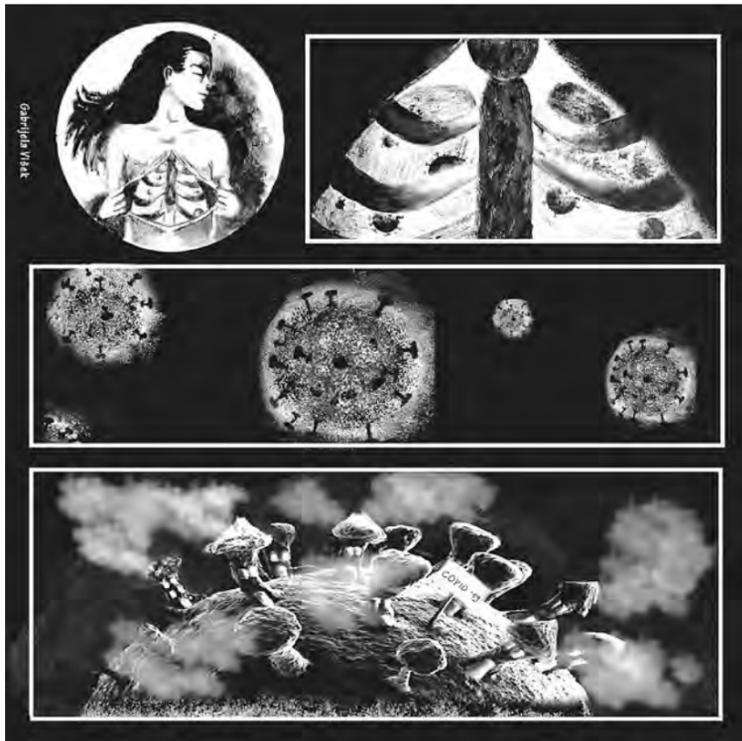
Nakon Dijaloga održan je online EU KVIZ za mlade u organizaciji Studentskoga zbora PRAVOS-a, Europskog dokumentacijskog centra Knjižnice Pravnoga fakulteta i Informacijskoga centra Europe Direct Osijek. Sudionike su na početku pozdravili izv. prof. dr. sc. Tunjica Petrašević, v. d. dekana Pravnoga fakulteta u Osijeku, Ljiljana Siber i Brigita Ivoševac.

Obilježavanje Dana Europe uključio je Petar Šajfar, mag. act. soc. s preddiplomskoga studija Socijalnoga rada, Katedre radnopravnih i socijalnih znanosti i socijalnog rada predavanjem „Europska perspektiva prijelaza od institucionalne skrbi na podršku u zajednici“

STUDENSKI STRIP

● **Uradci studenata diplomskog sveučilišnog studija ilustracije na Akademiji za umjetnost i kulturu u Osijeku, pod mentorstvom doc.art. Dubravka Matakovića.**

Gabrijela Višek



MILICA LUKIĆ - VERA BLAŽEVIĆ KREZIĆ, NOVA VITA GLAGOLITICI: Glagoljica iz perspektive znanstvenih, kulturnih i kreativnih praksi, Filozofski fakultet Osijek - Sveučilišna naklada Zagreb, Osijek 2019.

Gordana LESINGER

Neklasični nastavni priručnik NOVA VITA GLAGOLITICI: Glagoljica iz perspektive znanstvenih, kulturnih i kreativnih praksi proučava glagoljicu ne samo kao filološki/pismovni/gramatološki već i kao kulturni i umjetnički fenomen. Tako široko shvaćena glagoljica promatra se kao pars pro toto - kod za ukupnost pojava što čine srednjovjekovnu hrvatsku i slavensku (pismovnu i književnu) kulturu, a koje je moguće pokriti terminima glagoljstvo i glagolizam. Jednako tako glagoljici se u ovoj knjizi pristupa kao prekodiranome znanstvenom fenomenu koji svoj novi život u XX. i XXI. stoljeću živi kroz umjetničke i kreativne prakse. I onda kada se definira znanstvenim i onda kada se definira umjetničkim kodom, glagoljica može postati poticajem za unaprjeđenje nastavne prakse na svim razinama obrazovanja u okviru onih nastavnih predmeta u čijem su sastavu teme iz hrvatske/slavenske književno-jezične povijesti, kako to pokazuje i ova knjiga. U temelju je priče o glagoljici u ovoj knjizi filološka znanost - paleoslavistika/paleokroatistika. U tom smislu glagoljica je predstavljena iz perspektive semiotičkih teorija, gramatologije i lingvostilistike. Novum u odnosu na do sada oblikovane spoznaje o tome srednjovjekovnome pismu jest uključivanje i drugih znan-

stvenih disciplina u njezino proučavanje poput filozofije, teologije, matematike, povijesti umjetnosti, kulturologije te različitih umjetničkih praksi. Tako postavljen sadržaj knjige pokazuje temeljnu autorstvu namjeru - da se u metodološkom smislu prijede put od medija ograničene komunikativnosti do medija pojačane komunikativnosti, tj. da se znanstvene teme populariziraju prekodiranjem u umjetničke kako bi mehanizmom povratne sprege (i kroz filter nastavnoga procesa) mogle generirati nove znanstvene spoznaje. U sadržajnom smislu, knjiga se sastoji od četiriju cjelina i deset radova: I. SLOVO JE ZNAK (Glagoljica u svjetlu „novih“ semiotičkih teorija, Glagoljica u božanskom tetrakis, Glagoljica i Ars magna - paradigme semiotičkog komuniciranja), II. CRTE - UREZI - (PROTO)PISMENA (Glagoljanje grafita, Na ugarcima glagoljske pismenosti), III. PISMO U PISMO (Novi život glagoljice, Bašćanska ploča kao književno nadahnuće, Gramatološki kodirana biografija Konstantina Ćirila), IV. OD BUKVE DO BUKVARA (Glagoljska baština u osnovnoškolskim udžbenicima, Glagoljica kao nova jezično-kulturna paradigma). Knjiga je i znanstveno i nastavno relevantna. Već je rečeno kako se glagoljica proučava iz perspektive semiotičkih teorija, gramatologije i lingvostilistike,



od čega su semiotika i lingvostilistika rijetko zastupljene u proučavanjima toga pisma pa ovaj rukopis zasigurno predstavlja neku vrstu novuma. S druge strane, brojni nastavnici i izvannastavnici projekti autorica u okviru kolegija kojih su nositeljice na studiju Hrvatskoga jezika i književnosti (Staroslavenski jezik, Starosla-

venski jezik I i II, Filozofsko-simbolički ustroj glagoljskog pisma, Slavenska pisma, Jezik srednjovjekovnih simbola, Ćirilometodska baština u hrvatskoj kulturi 19. stoljeća, Jezik hrvatskih glagoljaša) iznjedrili su nove nastavne metode koje uspješno populariziraju znanstvene sadržaje i pomažu studentima - koji pokazuju novi senzibilitet u učenju - da steknu operativna znanja iz teško prohodnih područja najstarijega razdoblja (staro)slavenske i hrvatske književno-jezične povijesti te gramatike. U skladu su s tim „novim senzibilitetom“ u učenju i kodovi brzoga odgovora (QR kodovi) koji se nalaze u knjizi i podižu ju na razinu hiperteksta.

Filologija udružena s kreativnim i umjetničkim praksama, kako ih vidi ova zbirka tekstova, tako je postala otjelovljenjem premise nizozemskoga teoretičara kulture Johana Huizinge - da je znanost rođena iz igre, a čovjek koji se igra - Homo ludens - slika je Božja (Imago Dei).